...ҮДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

(3149) | 1956 оной октябриин 13, суббото | Сэн 20 мүнгэн

ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД ДЭЭРЭ



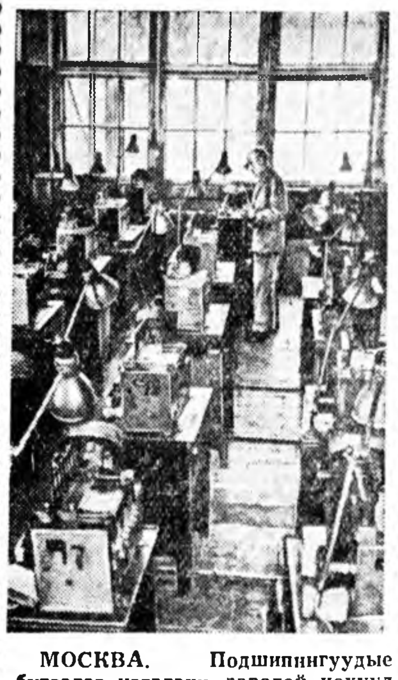
КОМИ АССР. Ухта город республикын промышленна центрынь мүн. Энэ городто нефть болон газ үйлэдбэрилдэг промышленна предприятинууд ажаллана. Нефть үйлэдбэрилдэг завод эндэхи томохон предприятинуудай нэгэн юм. Энэ предприяти мүнөө үеын эрхим техникээр хангагданхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нефть үйлэдбэрилдэг Ухтинска заводой юрэнхы түхэл.



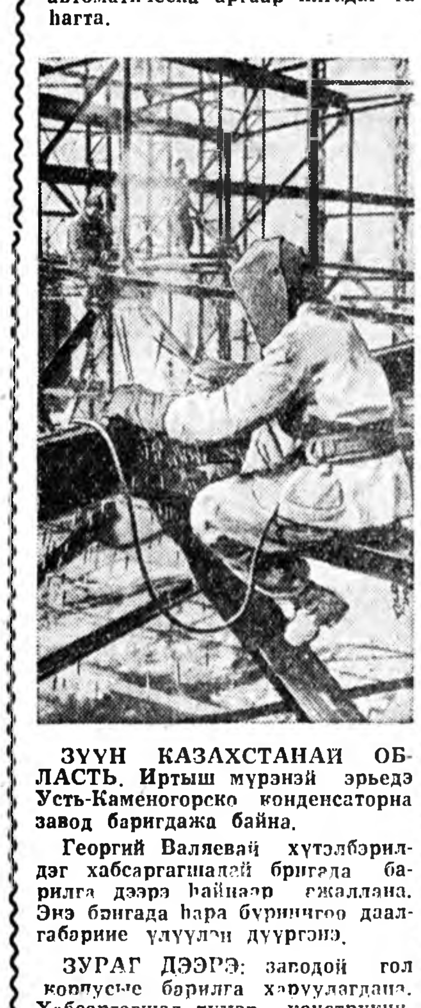
КРЫМСКЭ ОБЛАСТЬ. «Крымнефтегазаразведка» гэжэ үрэмдэн малталгын конторын геологическа албанайхид Федосия Керчь хоёрой хоорондохи шоссейнэ харгыһаа хажуу тээ арбан долоон километрын газарта нефть болон газай байдаг газарые олоһон байна. Лабораторна шэнжэлгэ крымскэ нефтиин һайн байһаниие харуулаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Үрэмдэн малталгын вышкын дэргэдэ. Зүүн гарһаа мастер Х. Айрапетов, хүдэлмэришэн комсомолец И. Кудаев, үрэмдэгшэ И. Малютченко арматурые хабсаржа байна.



МОСКВА. Подшипнигуудые бүтээдэг нэгэдэхи заводой цехүүд орёо нарин, шэнэ түхеэрэлгэнүүдээр хангагдана. Тэдэ түхеэрэлгэнүүдэй үйлэдбэридэ хэрэглэгдэхэдэ продукци ехээр гаргагдадаг болохо шанарынь һайжарха байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ:ролигуудые автоматическа аргаар илгадаг таһагта.



ЗҮҮН КАЗАХСТАНАЙ ОБЛАСТЬ. Иртыш мүрэнэй эрьедэ Усть-Каменогорско конденсаторна завод баригдажа байна.

Георгий Валяевай хүтэлбэрилдэг хабсаргагшадай бригада барилга дээрэ һайнаар ажаллана. Энэ бригада һара бүриингөө даалгабариие үлүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой гол корпусые барилга харуулагдана. Хабсаргагшад түмэр конструкцинуудые суглуулжа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

...мсомольско организацинуудые ...һайнаар хүтэлбэрилдэг болохо

...үрэнэй, ажахын болон ...үрна байгуулалтада за...шуулые эдэбхитэйгээр ха...уулха хэрэгтэ комсомолой ...гэ тон ехэ. Мүнөө комсомо... үмэнэ ехэхэн зорилгонууд ...гданхай. Эдэ зорилгонуу... амжалтатайгаар дүүр...хын тулада партийна эхин ...изаци, партиин айкомууд ...омольско организацинуу... хүдэлмэридэ саг үргэлжэ ...лха, тиихэ зуураа, өөрын... үүргые юрэнхы заабаряар ...арлаха бэшэ, харин залуу...лай ажал хүдэлмэриин, һу...сал болон хүмүүжүүлгын ...далнуудта гол анхаралаа ...жа, тэдэнэй эдэбхи үүсхэ... дээшэлүүлхын түлөө орол... зэргэтэй.

...Комсомольско организациин ...лмэридэ үнэхөөр анхара... табидаг, тэдэнэртэ туһал... газарта залуушуулай ажал ...лмэри эмхитэйгээр бүтэ... хүн зоной дунда хүндэтэй... байдагынь элитэ. Жэшээ... үзэбэл, партиин Железно...жно райком, Заиграйн, ...нэй айкомууд комсомоль... организацинуудай үүсхэ... халуунаар дэмжэдэг, саг ...ь туһалдаг байна. Тиимэ... эндэхи комсомольско ор...зацинууд эдэбхитэйгээр ...лдэг, хододоо шэнэ шэнэ ...едхалнуудые парторгани... болон ажахын хүтэлбэри...эдэй урда табидаг, ажал ...лмэреэ һайжаруулха, ...дбэриин түсэб амжалта...гаар дүүргэхэ хэрэгтэ тэдэ... эдэбхитэйгээр хабаададаг ...нхой.

...хэтэй хамта, олохон ком...ольско организацинууд хү...мэридөө эдэбхи үүсхэл гар...гүй, ажахын шухала ...далнуудта хабаададаггүй ...һаар. Жэшээнь, Яруунын ...агай «Коммунизм» колхо... комсомольско организаци ...таран гэшүүдтэй томохон ...низаци гэжэ тоологдодог. ... тус комсомольско органи... залуушуулай дунда хү...жүүлгын хүдэлмэри ябуул...а байтагай, март һараһаа ...шо хүдэлмэриин түсэбгүй, ...ельһээ хойшо суглаа зар...аяа болишоһон байха ... Комсомольско организа...гаа бии үгыеншье мэдэ... болишоогшобди,— гэжэ ...хи залуушуул хэлсэдэг. ... колхозой парторганиза... бюро (секретаринь нү... Будацыренов) комсомоль... организациингаа ажал...лгын иигэжэ һулараад ...ада, ямаршье хэмжээ аба...гүй, үлэ мэдээшэ болоод үн...

...Гансашье эндэ бэшэ, мүн энэ ...агай олонхи комсомольско ...низацинуудта иимэрхүү ...ал үзэгдэнэ.

...эд партиин Яруунын айком юугээ хаража байдаг юм гэжэ асуумаар. Сэхыень хэлэхэдэ, КПСС-эй айком, тэрэнэй секретарьнууд комсомольско организацинуудайнгаа хүдэлмэреэр бага оролдодог, тэдэнэй хүдэлмэридэ туһалхыень партийна организацинуудта эрилтэ табидаггүй байха юм.

Тэрэшэлэн Баргажанай, Тарбагатайн, Мухаршэбэрэй, Зэдын болон бусад аймагуудай парторганизацинууд комсомольско организацинуудай хүдэлмэриие һайжаруулха гэжэ оролдодоггүй байна.

Хүдөө ажахые эрид хүгжөөжэ, арад зоной ажана байдалые улам һайжаруулха тухай партиин хараалһан хэмжээябуулгануудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ бүхы залуушуулые эдэбхитэйгээр хабаадуулха зорилго табигдаад байна. Тиимэһээ колхоз, МТС болон совхозуудай олохон комсомольско организацинуудай хангалтагүй хүдэлмэриие саашадаа тэсэшэгүй. Партиин XX съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ МТС, колхоз болон совхозуудай залуушуулые эмхидхэхэ, тэдэниие коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ гээшэ комсомольско организацинуудай нангин уялга гээшэ. Хэрбээ комсомольско организацинуудай үүргые дээшэлүүлжэ шадабал, тэдэнэр предприяти, колхоз болон эмхи зургаануудай хүдэлмэриие һайжаруулха хэрэгтэ парторганизацинуудта сэгнэшэгүй туһа хүргэхэнь мэдээжэ.

Тиимэһээ партийна хүтэлбэрилэгшэд хадаа комсомолецуудай туһаламжа эрихыень хүлеэгээд һуунгүй, харин тэдэнэй үүсхэл габьяа бадараахаар, ажал хүдэлмэриень заалан ударидажа, бии байһан алдуу дутуунуудыень заажа үгөөд, тэрэнээ усадхахадань бодото туһаламжа үзүүлхэ зэргэтэй. Тиимын тула партийна хүтэлбэрилэгшэд комсомольско эдэбхитэдтэй барисаагаа бэхижүүлхэ, саг үргэлжэ тэдэнэртэй уулзажа, хөөрэлдэжэ байха, өөртөөшье уриха, комсомолой суглаа, зүблөөндэ, пленум, конференцидэнь байлсажа, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгые али болохоор дэлгэрүүлжэ, үргэн ниитэ комсомолецуудай эдэбхи хэшээлые дэмжэхэ уялгатай.

Бүхы дутуу дундануудые зайсуулжа, комсомольско организацинуудай хүдэлмэриин арга методыень нарижуулан һайжаруулхын тула партийна организацинууд бодото хэмжээ абаха зэргэтэй. Тиин энэ хэрэгэй шухала байһыень гансал партийна эдэбхитэд бэшэ, харин бүхы коммунистнууд мэдэржэ, оролдолго гаргалсаха ёһотой.

Казахстанай КП-гэй ЦК-дэ, Казахска ССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Сибириин таряашадтай мүрысэхэдөө абаһан социалистическэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан Казахска ССР-эй колхознигуудые, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэришэдые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэдые, тэрэшэлэн республикын бүхы ажалшадые КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет халуунаар амаршална. Казахстанай хүдөө ажахын хүдэлмэришэд ехэ илалта туйлаа. Гүрэндэ нэгэ миллиард 340 мянган пүүд таряа тушаагаа гэхэ гү, гүрэнэй түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 402 миллион пүүдээр ехэ болоно.

Шэнэ ба боро газар ашаглаха тушаа Парти, Правительствын хараалһан хэмжээ-ябуулгануудые дүүргэхын түлөө колхознигуудай, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй эршэмтэй һайнаар ажаллаһанай ашаар Казахска ССР-тэ орооһо тарян иимэ ехээр үйлэдбэрилэгдөө гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет туйлай ехэ баясангяар тэмдэглэнэ. Богонихон болзор соо Казахстанда 20 миллион шахуу гектар үрэжэл һайнтай шэнэ газар ашаглагдаа, энээнтэй хамта, республикадахи орооһото культурануудай тарилгын талмай гурба дахинһаа ехээр дээшэлүүлэгдээ. Энэ жэлдэ орооһото культурануудай һайн ургаса абтаа, республикын колхозууд болон совхозуудта хуряалгын болоходо хүдөө ажахын хүдэлмэришэд социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлээ. Олон зуун мянган колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын механизаторнууд, автомашинануудые жолоодогшод, ургаса хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадаһан залуушуул болон Советскэ Армиин сэрэгшэд энэ мүрысөөндэ туйлай баатаршалга болон шадабари мэргэжэлээ харуулһан байна; эдэнэрэй эршэ зоригтой ажалые бүхы советскэ арад һайшаан магтаһан байна.

Жэл бүри 11 миллиард пүүд орооһо таряа суглуулха гэһэн КПСС-эй XX съездын табиһан зорилтые түргөөр шиидхэхын тулада манай ороной колхозууд болон совхозуудай ямар ехэ арга боломжотой байһые Казахска ССР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй гайхамшагта жэшээ гэршэлэн харуулна.

Казахска ССР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд болон бүхы ажалшад орооһо, мяха, нооһо, хүдөө ажахын бусадшье продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилхын түлөө саашадаашье эршэ зоригтойгоор ажаллажа, республикынгаа социалистическэ хүдөө ажахын һалбаран бадархын тулада шэнэ шэнэ амжалта туйлаха бэзэ гэжэ найдажа байһанаа КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет батаар этигэжэ байһанаа мэдүүлнэ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ **ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.**

Закарпатска область нооһо бэлэдхэхэ, худалдаха түсэбөө дүүргэв

Закарпатска область нооһо бэлэдхэхэ, худалдаха гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэв. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үетэй сасуулбал бэлэдхэлэй пунктнуудта 404 центнерээр ехэ нооһо тушаагдаа. Нооһо бэлэдхэгдэжэ, худалдагдажа үргэлжэлһөөр.

Таряа тушаалга яахадаа удаарнаб

Мухаршэбэрэй аймагай Гашейн МТС-эй харьяата колхозуудта гүрэндэ таряа тушаалга һүүлэй үедэ илангаяа ехээр удааржа байна. Эндэхи Сталинай нэрэмжэтэ колхозой тарянай тогуудта сугларһан тарян халана, гутана. Нүхэр Максимовай хүтэлбэрилдэг бригадада октябриин 9-нэй мэдээгээр 560 гектарһаа хуряагдаһан 4510 центнер тарянай 2387 центнерынь гүрэндэ тушаагдаад, үлөөшэнь ток дээрэ, полиин захада хэбтэһээр. Гадна, 400 центнер овёс сэбэрлэгдэжэ хатаагдаагүй байһаар. Тус бригадын тогто нэгэ трактор, веялкэ, «ВИСХОМ» сушилка болон бусад хэдэн машина бии юм. Тэдээндэ хүдэлхэ хүн зоншье яһала олон. Теэд машина техникын, хүн зоной ажал дүүрэн сүүдхэ соо (хоёр халаанда) эмхидхэгдээгүй дээрэһээ комбайнһаа ороһон тарян ехээр сугларшанхай, гүрэндэ тушаагдангүй байна. Колхозой нэгэдэхи тарянажалай бригадынхид (бригадирынь нүхэр Филатов) графигай ёһоор үдэр бүри 180 центнерэй орондо оройдоо 50—70 центнер таряа гүрэндэ тушаадаг байна. Эндэхи тогуудта сугларһан 5 мянган шахуу центнер тарянай оройдоо 760 центнерынь сэбэрлэгдэжэ гүрэндэ тушаагдаба.

Колхоз үрэһэ хүрэнгын ехэ орооһо хааха ёһотой. Теэд һүүлэй мэдээгээр оройдоо 1800 центнер гэхэ гү, хэрэгтэй болохо үрэһэ хүрэнгын гурбанай нэгэ хуби хаатдаа.

Таряа хуряалгада, гүрэндэ тушаалгада иимэ байдал яахадаа тохёолдооб гэхэдэ, Филатовай бригадын тогтохи «ВИСХОМ» сушилка машинистгүй дээрэһээ хүдэлнэгүй. Теэд хажуудань хэбтэһэн хэдэн ехэ тарян гэмтээгдэжэ байна. Жэшээлхэдэ, 540 центнер шэниисэ удаан саг соо хүдэлгэгдөөгүй, худхагдаагүй дээрэһээ гуташоо. Тогто ажаллажа байһан хүнүүд веялкые гараагаа хүдэлгэнэ. Иимэһээ тэдэнэй ажалай бүтээсэ тон бага.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд (түрүүлэгшэнь нүхэр Хуторной) сэбэрлэжэ хиидхээд гүрэндэ тушаахаар таряатайшье һаа, тэрэниие тушаахые оролдоногүй. Гүрэндэ тушаахагүйн тулада эндэ шэниисэ хара тарян хоёрые холиһоншье ушар үзэгдөө. Тарянай тогуудта хүдэлдэг зон үглөөгүүр 10—11 часта ажалаа эхилжэ, хэдыхэн час соо хүдэлөөд, үдын эдеэлгэндэ ороно. Тиигээд һүүлээрнь 4—5 час батта гэртээ ябашадаг юм. Гэбэшье, тарянажалай бригадын бригадир нүхэр Филатов зохихо хэмжээ абанагүй.

Тэрэшэлэн тус МТС-эй харьяата «Гигант» колхоздо ток дээрэхи хүдэлмэриин аргагүй муугаар эмхидхэгдэһэн дээрэһээ гүрэндэ таряа тушаалга удаарuулагдана. Эндэ хамтадаа 22498 центнер сохигдоһон тарянай оройдоо хахадынь гүрэндэ тушаагдаһан байна. Үлөөшэнь тогууд дээрэ гутахань гутажа, халахань халажа байһаар. Дүрбэдэхи тарянажалай бригадын тогуудта сугларһан 2000 гаран центнер эрхим шанартай тарян гутажа байна. Тиин «Кузбасс» сушилка, хоёр зернопульт мүртэйгөөр хүдэлгэгдэнэгүй. Иигэжэ тус колхоз таряа тушааха түсэбэйнгөө хахадыень дүүргэв.

Гашейн МТС-эй харьяата олонхи колхозуудта, илангаяа Сталинай нэрэмжэтэ, «Гигант» колхозуудта тарянай полинуудай солоомые суглуулжа, һурилхэ хүдэлмэри хайша хэрэг орхигдошоо. Тиин солоомые малай үбэлжэхэ газарнуудта зөөхэ тухай хэлэһэнэйшье хэрэггүй.

Таряа тушаалгын иимээр удааржа байхада колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй хүдэлмэридөө харюусалгатүйгөөр хандаһан ушарнууд олохон үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ «Гигант» колхозой тарянажалай бригадын бригадир Родионов гурбан үдэрэй туршада архидажа ябашаһан байна. Энээнэй эсэстэ 100-таад центнер хартаабха хүлдөө. Энэ колхозой түрүүлэгшын орлогшо Родионовтой суг архи намнадаг болошонхой. Гэбэшье, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Малыгин, парторганизациин секретарь нүхэр Золотарев таряа тушаалгые түргэдхэхэ, ажалай журамые бэхижүүлхэ тушаа ямаршье хэмжээ абанагүй.

П. Михайлов.

КПСС-эй Ториин айкомдо, ажалшадай депутадуудай аймсоведэй гүйсэдкомдо

...Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын шиидхэбэ...ые бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ, Ториин аймагай хүдөө ажахын хү...рилэгшэд гүрэндэ таряа тушаалгаяа болзорһоонь урид дүүргээ ...партиин областной комитет, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ...ална.

...рэндэ 184200 пүүд орооһо таряа тушаахын түлөө колхознигуудай, ...изаторнуудай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй, партийна болон совет...хүдэлмэрилэгшэдэй, аймагай бүхы ажалшадай нилээд ехэ хүдэлмэри...һыень КПСС-эй Бурят-Монголой обком, Министрнүүдэй Совет тэм...

...Ториин аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд хартаабхын, ороо...культурын эрхим шанартай үрэһэ хүрэнгэ хааха, тэжээл бэлэдхэл...малай үбэлжэлгэдэ түхеэрэлгые дүүргэхэ ба хамтын малажалай ...шэмые ойрын сагта бүри ехээр дээшэлүүлхэ бэзэ гэжэ КПСС-эй ..., БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет найдажа байһанаа мэдүүлнэ.

КПСС-эй ОБКОМ **БМАССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.**

...триин Коммунистическэ партиин делегаци КПСС-эй ЦК-дэ уригдаа

...лһаа бусаха замдаа Москва...һон Австриин Коммунистиче...партиин делегацитай КПСС-эй ... октябриин 11-дэ хөөрэлдөөн ...

...зүблөөндэ КПСС-эй ЦК-гэй ...арь нүхэр М. А. Суслов, ...эй ЦК-гэй секретарь нүхэр П. Н. Поспелов, Австриин Компартиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүд болон секретарьнууд нүхэд Ф. Фюрнберг, Ф. Хоннер, Г. Фриц гэгшэд хабаадалсаа.

Ахадүү хоёр партинуудай түлөөлэгшэд хани ёһоор, бэе бэеэ ойлголсожо, хөөрэлдөө.

Республикын колхозуудта үрэһэ хүрэнгэ хаалгын ябаса тухай 1956 оной октябриин 10-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Орооһото культурануудай үрэһэ хаалга	Хартаабхын үрэһэ хаалга
Кабанскын	108,9	65,7
Түнхэнэй	105,4	89,0
Байкало-Кударын	100,4	75,8
Бичурын	78,0	73,8
Заиграйн	74,4	50,0
Кударын	74,0	95,2
Тарбагатайн	70,4	52,8
Прибайкальска	70,1	69,4
Хэжэнгын	66,5	34,2
Мухаршэбэрэй	62,3	58,0
Хориин	60,6	57,7
Баргажанай	60,3	97,3
Кяхтын	56,1	52,4
Закаменай	42,0	30,7
Иволгын	40,9	34,1
Яруунын	39,5	48,8
Ториин	37,0	41,7
Зэдын	27,5	23,3
Курумканай	24,8	80,1
Сэлэнгын	13,7	32,6

Республикын МТС-үүдтэ ургаса хуряалгын, солоомо һурилэлгын ябаса тухай 1956 оной октябриин 10-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

МТС-үүд	Орооһото культурануудые хуряалга	Тэжээл болгогдохо орооһото культурануудай хуряалга	Зелёнко хуряалга	Солоомо һурилэлгэ
Баргажанай	100,0	100,0	78,4	14,6
Бага-Куналейн	100,0	11,3	73,9	1,7
Охин-Булагай.	100,0	45,6	56,0	11,8
Эгэтын	100,0	71,7	100,0	—
Нарһатын	100,0	100,0	96,1	21,2
Курбын	100,0	55,0	83,6	12,9
Ново-Брянска	100,0	88,0	97,8	17,7
Кабанскын	100,0	19,0	79,9	—
Ехэ-Кударын	100,0	—	78,4	16,8
Пограничнa	100,0	—	93,7	—
Суулгын	100,0	66,0	20,0	—
Сэлэнгын	100,0	83,5	79,0	—
Селендумын	100,0	71,1	84,3	20,4
Сүхын	100,0	85,9	46,5	—
Тарбагатайн	100,0	100,0	60,2	12,5
Ехэ-Куналейн	100,0	82,5	42,0	40,8
Иволгын	100,0	53,8	94,9	46,1
Саянтын	100,0	91,6	44,0	—
Хэрэнэй	100,0	—	100,0	56,4

МТС-үүд	Орооһото культурануудые хуряалга	Тэжээл болгогдохо орооһото культурануудай хуряалга	Зелёнко хуряалга	Солоомо һурилэлгэ
Хориин	100,0	43,5	96,9	15,4
Үдын	100,0	100,0	100,0	46,4
Хэжэнгын	100,0	78,9	96,1	23,1
Чесаньн	100,0	52,4	100,0	5,2
Түнхэнэй	99,9	—	100,0	61,8
Бургалтайн	99,4	17,1	70,5	6,4
Хүнтэйн	99,1	70,8	100,0	43,8
Ториин	98,1	—	95,9	4,8
Кяхтын	97,9	—	86,7	—
Закаменай	97,4	100,0	—	33,9
Тимлюйскэ	96,9	100,0	100,0	44,9
Хамнигадайн	96,8	—	65,6	17,0
Итанцын	96,8	—	100,0	63,9
Бичурын	96,3	34,5	79,3	4,6
Гашейн	93,6	58,3	62,9	1,0
Цагаан-Усанай	93,2	3,5	52,5	—
Хонхолойн	92,5	62,3	80,2	2,3
Жэрэмэй	91,5	100,0	74,8	97,4
Үшөөтэйн	89,5	13,5	70,0	24,0

ПАРТИИН ТҮҮХЭ ШУДАЛАГШАДТА ТУҺАЛАМЖА

Октябрьска социалистическэ революцида бэлэдхэхэ ба тэрэнии хэхэ үедэ В. И. Ленинэй дүүргэһэн агуухэ үүргэ тухай

Агуухэ Ленинэй байгуулһан большевигүүдэй партиин хүтэлбэри доро Россин хүдэлмэришэн ангиин ба ажалша таряашадай олон жэлдэ хэһэн баатарлиг тэмсэлээр Агуухэ Октябрьска социалистическэ революци бэлэдхэгдэһэн байгаа.

Марксизмые творческо ёһоор хүгжөөхэ зуураа, В. И. Ленин бүри 1905 ондо буржуазно-демократическа революцие социалистическэ революци болгон хүгжөөхэ тухай теори зохёогоо һэн. Ородой түрүүшын революциин дүршэлые, капитализмын империалистическэ шатадахи экономическа ба политическэ хүгжэлтые ниитэлэн шэнжэлжэ үзөөд байхадаа В. И. Ленин капитализм гээшэ империалистическэ шатадаа экономическа болон политическэ талаараа жэгдэ бэшээр хүгжэдэг юм гэһэн һургаал бии болгоод, тэрэ һургаалайнгаа ёһоор социализм хадаа нэн түрүүн нэгэ хэдэн гү, али гансаарлан абаһан нэгэ орон доторшье илажа болохо, тиихэдэ бүхы оронуудта социализм нэгэн доро илажа шадахагүй тэһэн сэсэн мэргэн сорсолол хээ бэлэй. Эдэ гайхамшагта сэсэн мэргэн һургаалнуудаа В. И. Ленин 1915 ондо хэблэгдэһэн «Европын Холбоото штадуудай лозунгнууд тухай», 1916 ондо хэблэгдэһэн «Пролетарска революциин сэрэгэй программа», «Империализм хадаа капитализмын дээдэ шата мүн» гэһэн зохёолнууд соогоо найруулһан юм. Тиигэжэ социалистическэ революциин нэгэ орондо илаха тухай һургаал заабари Октябрьска социалистическэ революциин болохоһоо холо урда научна ёһоор зохёогдоһон байгаа.

Дэлхэйн ажахын капиталистическэ системын түрүүшынхеэ кризистэ ороһон дээрэһээ дэлхэйн нэгэдэхи дайн болоо һэн. Энэ дайн хадаа империализмын зүрилдөөнүүдые улам хурсадхаһан, дэлхэйн капитализмые ехээр һуларуулһан юм. Дэлхэйн империалистическэ дайнһаа боложо хаанта Россин ажахынь ехэ һандаралда, арад зониинь үлэнхэ тулюур, үлэн хооһон байдалда ороһон байгаа. Тиигэжэ ангиин зүрилдөөнүүд туйлай ехээр хурсадажа, революциин болохо ябадалые зайлашагүй болгоо һэн.

Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр ябаһан хүдэлмэришэн анги үргэн ниитэ ажалшадые дахуулан 1917 оной февральда Россида хаанта засатые унагаан усадхаад, буржуазно-демократическа революци бэелүүлһэн юм.

1917 ондо болоһон февральска революциин онсо илгаань юун байгааб гэхэдэ, революци хадаа хаанта засагые унагаагаад, хоёр засаг зэргэ бии болгоо һэн. Хүдэлмэришэд болон таряашадай революционно-демократическа диктатурын орган—хүдэлмэришэдэй, солдадуудай, таряашадай депутадуудай Соведүүдэй хажуугаар, буржуазин диктатурын орган—Саг зуурын правительство байгуулагдаа бэлэй.

Арад зоной тон шухала эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые февральска революци хангаашьегүй, хангажа шадахашьегүй байшоо. Буржуазна Саг зуурын правительство арад зондо эб найрамдалшье, газаршье, эдеэ хоолшье, эрхэ сүлөөшье үгөөгүй һэн. Энэ правительство политикынгаа бүхы гол асуудалнуудаар хамажа хаягдаһан хаанта засагай хараа шугам үргэлжэлүүлжэл байһан юм.

Саг зуурын правительствын энэ политикань Россие һандаран һалахын аюулда абаашажа ябаа бэлэй.

Энэ үедэ В. И. Ленин хилын саана байһан юм. Россида февральска революциин илаһан тухай мэдээсэл мартын эхеэр абан сасуу Петроград эльгээһэн телеграмма болон «Холоһоо эльгээһэн бэшэг» соогоо Ленин багша Россида боложо байһан революционно событинуудта шэнжэлэл хэһэн, партиин зорилгонуудые тодорхойлһон байна. Дээрмэдэлгын дайе эсэс хүрэтэрынь үргэлжэлүүлхэ зорилготой буржуазин, империалис ёһоной правительство мүн гэжэ Владимир Ильич хадаа Саг зуурын правительствые сэгнэһэн юм. Хаанта засагые унагаан усадхалга хадаа революциин түрүүшын лэ шата мүн гэжэ Ленин заагаад, революциин хоёрдохи шатада пролетариадай илалта туйлахын түлөө бэлэдхэхэ, буржуазно-демократическа революцие социалистическэ болгон хүгжөөхэ зорилгые хүнгэдхэхэ ба түргэдхэхэ гээшэ партиин зорилго болоно гэжэ бэшээ һэн.

В. И. Ленин апрелиин 3-най һүни Петроград ерээ һэн. Ильичые угтахаяа **финляндска вокзал дээрэ хэдэн** мянган хүдэлмэришэд, солдадууд, матросууд ерээ бэлэй. Вокзалһаа гаран сасуугаа, Ленин багша броневик дээрэ гаража үгэ хэлэхэ зуураа, социалистическэ революциин илахын түлөө тэмсэхыень олониитые уряалаа һэн. «Бүхы дэлхэй дээрэ социалистическэ революци мандаха болтогой!» гэһэн юрөөлөөр үгэеэ дүүргээ һэн.

Ленинэй ерэлгэ большевигүүдэй партиин, революциин хэрэгтэ угаа ехэ удхашанартай байһан юм. Апрелиин 4-дэ болоһон большевигүүдэй суглаан дээрэ революционно пролетариадай зорилгонууд гэһэн тезис Ленин тайлбарилан хэлээ һэн. Мүн энэ тезисээ большевигүүдтэй хамта меньшевигүүдэй байлсаһан Соведүүдэй Бүхэроссин зүблөөнэй делегадуудай суглаан дээрэ дабтажа хэлээ һэн. Энэнь хадаа Ленинэй зохёоһон гайхамшагта апрельскэ тезисүүд байгаа бэлэй. Ленин багша апрельскэ тезисүүд соогоо ородой революциин шэнэ шатада буржуазно-демократическа революциин социалистическэ болон хүгжэхэ үедэ партиин стратегическэ болон тактическа шэнэ зорилгонуудые тодорхойлоо һэн.

В. И. Ленин Петроград ерэн сасуугаа угаа ехэ эмхидхэлэй, литературна болон ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулжа эхилээ һэн. Ленин РСДРП(б)-гэй ЦК-е болон партиин Петроградай Комитедые, «Правда» газетын редакциие сэхэ хүтэлбэрилжэ байха зууураа, партийна конференцинүүдтэ үгэ хэлэһэн, олон тоото статья болон брошюрануудые бэшэһэн байна. Путиловска, Обуховска, Франко-Русска, Трубочна, Александровска, вагон бүтээлгын заводуудта, сэрэгэй казарменуудта, «Модерна» гэжэ циркдэ, үйлсэ болон талмайнууд дээрэ болоһон хүдэлмэришэдэй, солдадуудай митингнүүдтэ үгэ хэлэһэн байна. Саг зуурын правительствын империалистическэ шэнжэ шанарые, меньшевигүүд болон эсернүүдэй үгэсэлгын политикые ажабайдалһаа абаһан жиирэй жэшээнүүд дээрэһээ элишэлэн харуулһан В. И. Ленинэй үгэнүүд болон статьянууд большевигүүдэй ябуулжа байһан революционно политикын үнэн зүб байһанда олониитэ зониие этитүүлэн, большевигүүдэй лозунг доро тэдэниие элсүүлэн жатсаажа эхилээ һэн.

Апрелиин 24-дэ болоһон РСДРП(б)-гэй Бүхэроссийска долоодохи (Апрельскэ) конференци хадаа дайн болон революци тушаа Ленинэй зохёоһон тактическа хараа бодолые һайшаан баталаад, социалистическэ революциин илахын түлөө тэмсэхэ гэһэн зорилго партиин урда табяа һэн. Парти ойрынгоо зорилго болгон «Бүхы засаг Соведүүдтэ!» гэһэн лозунг табяа һэн.

Революциин болоһоной ашаар орон дотор демократическа сүлөөгэй бии боложо, мүлжэгшэдэй талаһаа ажалшад тушаа хүсэрхэлгэ гартаха ябадалай үгы байһан дээрэһээ Соведүүдтэ олонхиие туйлан абажа, социалистическэ революциие амгалан ёһоор бэелүүлжэ, хүдэлмэришэн анги засагаа амгалан аргаар абаха тухай лозунг В. И. Ленин табяа һэн. Тиимэһээ коммунистнууд гээшэ зэбсэгтэ восстаниин, хүсэрхэлгэ болон гражданска дай хэлгын тала баригшад юм гэжэ коммунизмын дайсадай шашадаг үгэ хүүрнүүд шал худал баталамжа болоо һэн. Энэнь коммунистнууд болон хүдэлмэришэн ангиие хардаһан үгэ хүүр байһан юм.

Ленинэй болон большевигүүдэй ябуулһан ойлгуулламжын хүдэлмэриин ашаар арад зоной дунда большевигүүдэй нүлөө үдэр еэрэхэ бүри ехэ боложо байба. Апрельскэ конференциһээ партиин VI съезд хүрэтэр партиин гэшүүдэй тоо 80 мянгаһаа 240 мянга болотор олошороһон юм. Арад зоной дунда большевигүүдэй нүлөөгэй ехэ болоһые ажалшадай апрельскэ, июньскэ, июльскэ демонстрацинууд гэршэлээ һэн.

Зүгөөр Саг зуурын правительство миин байгаагүй. Кадедүүд болон эсернүүдэй дэмжэлтэтэйгээр революционно хүдэлөөе дараха, большевигүүдэй партиие бута сохихо гэжэ тэрэ бэлдэжэ байгаа. Уданшьегүй контрреволюци добтолжо эхилээ һэн. Июлиин 3-да болоһон хүдэлмэришэд болон солдадуудай амгалан демонстрациие Саг зуурын правительство һууртэй шангаар даража, Петроградай гудамжада шуһа адхаруулһан байгаа. Большевигүүд хуули буса гэжэ соносхогдоһон шахуу, революциин вождь В. И. Лениндэ «гүрэндэ урбалга» гэһэн худал хуурмаг гэмнэлгэ хэгдэһэн байгаа. **Большевигүүдэй «Правда» газетэ**, «Труд» гэжэ типографи һандаргагдаа һэн. Большевигүүдэй парти нюуса байдалда орохо баатай боложо, партиин ЦК-гэй тогтоолоор Ленин багша нюуса байдалда ороһон юм.

1917 оной июльскэ үдэрнүүдэй һүүлээр орон соохи политическэ байдал эрид хубилаа һэн. Хоёр засагтай байһан үе дүүрэжэ, контрреволюционно буржуазин засаг тогтоогдобо. Меньшевигүүд болон эсернүүдэй гарта байһан Соведүүд Саг зуурын правительствын туһамарша болоһон юм.

Парти болон революцида тохёолдоод байһан энэ бэрхэтэй үедэ бэшэһэн хэдэн статьянууд соогоо Ленин хадаа орон соохи оршон байдалые гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ үзөөд, революциин шэнэ эрхэ байдалда хүгжэхэ үедэ партиин бэелүүлхэ зорилго болон тактикые тодорхойлоо һэн. «Бүхы засаг Соведүүдтэ!» гэһэн лозунгые саг зуура болюулжа, буржуазин засагые имагтал зэбсэгтэ тэмсэлээр буляан абажа болохо гэжэ Ленин заагаад, буржуазин засагые унагаан усадхаагүй һаа, эб найрамдал, эдеэ хоол, газар, 8 часай хүдэлмэриин үдэр туйлажа шадахагүйт гэжэ арад зондо сэхэ хэлэгты гэжэ партийна эмхинүүдтэ Ленин зааһан юм.

Июлиин 26-һаа августын 3 хүрэтэр Петроградта нюуса байдалда партиин VI съезд болоо һэн. Тэрэ съездэ В. И. Ленин байгаашьегүй һаа, съезд Ленинэй хүтэлбэри доро үнгэрһэн, съездын абаһан шухала шиидхэбэринүүд Ленинэй хабаадалгатайгаар зохёогдоһон байгаа. Орон соогоо тохёолдоод байһан политическэ байдалһаа үндэһэлжэ, революциин амгалан ёһоор хүгжэхэ, засагые амгалан аргаар Соведүүдэй гарта оруулха гэһэн түрүүшынгээ тактикые орхижо, засаг түрэеэ зэбсэгтэ восстани хэжэ абаха гэжэ тус съезд парти болон хүдэлмэришэн ангиие уряалаа һэн. VI съездын һүүлээр революци улам үргэдэн хүгжэжэ, удхашэнжээрээ социалистическэ тухэлтэй боложо эхилээ һэн.

Энэ үедэ контрреволюцишье миин лэ байгаагүй. Революциин хүсые бута сохижо, сэрэгэй диктатура тогтоохо зорилготой контрреволюционно корниловска буһалгаан 1917 оной августын 25-да эхилбэ. Тиигэжэ революционно Петроградта контрреволюционно сэрэгүүдэй добтолон орохо аюул тохёолдоо бэлэй.

Корниловска добтолгын болоһон тухай мэдээ абан сасуугаа, В. И. Ленин корниловщинатай партиин тэмсэхэ тактика тухай ЦК-да бэшэг бэшээ һэн. Партиин ЦК революциие хамгаалхые хүдэлмэришэд, солдадууд болон матросуудые уряалба. Большевигүүдээр хүтэлбэрилэгдэһэн арад зон нэгэ хэды үдэр соо Корниловай контрреволюционно буһалгаа дараа һэн.

Корниловай буһалтаа даралга революци контрреволюци хоёрой хүсэнүүдэй тэнсэбэриие олон зондо эли болгон харуулба. Энэ буһалгаа дараһанай һүүлээр гансал большевигүүд лэ арад зоной аша туһа хамгаалха парти мүн гэжэ ажалшад бүри ехээр найдажа, большевигүүдэй тала тээшэ эрид эрьеһэн юм. Тиигэжэ Соведүүд шэнэлэгдэжэ, тэндэ большевигүүд олошоржо эхилээ һэн. Августын һүүлээр, сентябриин эхеэр Петроградска, Московско Соведүүд большевигүүдэй гарта орoo бэлэй. Энэ ушар байдал дээрэһээ «Бүхы засаг Соведүүдтэ!» гэһэн лозунг дахин табигдаа һэн. Зүгөөр энэ лозунг тад ондоо удхатай байба. Зэбсэгтэ восстани хэжэ Саг зуурын правительствые унагаагаад, орон доторхи бүхы засагые большевигүүдэй хүтэлбэрилһэн Соведүүдтэ үгэхэ, пролетариадай диктатура тогтоохо гэһэн шэнэ удхатай болоһон юм.

Зэбсэгтэ восстани бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ үедэ большевигүүдэй партиин бэелүүлхэ политика ба тактика Ленинэй зохёоһон «Гүрэн ба революци», «Тохёолдожо магад аюул, тэрээнтэй яажа тэмсэхэб», «Большевигүүд гүрэнэй засаг барижа шадаха гү?», «Большевигүүд засагаа абаха ёһотой», «Марксизм ба восстани» ба бусад олон статья болон номууд соо, сентябрь һарада партиин ЦК-да Ленинэй бэшэһэн бэшэгүүд соо теоретическэ талаараа баримталагдажа зохёогдоо һэн. Арад зоной олонхинь большевигүүдые дэмжэнэ. Тиимэһээ большевигүүд гүрэнэй засаг гартаа абаха ёһотой гэжэ Ленин бэшээ һэн. Зэбсэгтэ восстаниин амжалта хангаха бүхы шухала эрхэ нүхэсэлнүүд бии гэжэ зааха зуураа, зэбсэгтэ восстанида эмхидхэлэй **болон техническэ талаһаань тон наринаар бэлэдхэхэ хэрэг**тэй гэжэ Ленин һургадаг һэн. Восстаниин тодорхой түсэб Ленин өөрөө зохёогоод, сэрэгэй частьнуудые хайшан гэжэ хэрэглэхэб, ямар шухала газарнуудые түрүүн абахаб гэжэ заагаа бэлэй.

Восстанида бэлэдхэлые ехээр яаруулһан байна. «Удааруулбал үхэлтэй сасуулма аюултай саг тохёолдоод байна» гэжэ Ленин бэшээ һэн. (Зохёолнууд, 26-дахи боти, 154-дэхи нюур). Восстанида бэлэдхэлые ба восстаниие хүтэлбэрилхын тулада ЦК-гэй шиидхэбэреэр Ленин багша октябриин 7-до Петроград нюусаар ерээ һэн.

Октябриин 10-да большевигүүдэй партиин ЦК-гэй түүхэтэ зүблөөн болобо. Тэрээн дээрэ восстани хэхэ тухай элидхэл Ленин хээ һэн. Ленинэй оруулһан дурадхалые ЦК олонхидоороо баталан абаад, восстани хүтэлбэрилхэ Политическэ бюрое Ленин толгойтойгоор байгуулаа һэн. Каменев, Зиновьев гэгшэд зэбсэгтэ восстанида эсэргүүгээр үгэ хэлэһэн ба голосовалһан юм. Социалистическэ революци бэелүүлхэ хүсэн хүдэлмэришэн ангида үгы гэжэ тэдэ хоёр хардалгата мэдүүлгэ хээ һэн. ЦК-гэй заседанинуудай һүүлээршье Троцкий, Зиновьев, Каменев гэгшэд зэбсэгтэ восстанида эсэргүү ябуулгаяа болюулбагүй. Зиновьев Каменев хоёр «Новая жизнь» гэжэ меньшевигүүдэй газетэдэ октябриин 18-да бэшэһэн статья соогоо, большевигүүдэй бэлэдхэжэ байһан зэбсэгтэ восстанида эсэргүү байһанаа мэдүүлжэ, восстани тухай ЦК-гэй шиидхэбэриие дайсадта сэхэ дуулгаһан байна. Тиихэдэ Петроградай Соведэй зүблөөн дээрэ восстаниин болохо үдэрые Троцкий хэлэжэрхёо һэн.

Революцида урбагшадһаа дохёо абаһан Саг зуурын правительство революциин хүсые дараха гэжэ бүхы шадал соогоо оролдожо эхилһэн юм. Тэдэнэр Соведүүдэй II съездын нээгдэхэһээ нэгэ үдэр урид большевигүүдэй партиин ЦК-гэй байдаг Смольные дайлан абаад, революциие хүтэлбэрилэгшэдгүй болгохо тэжэ хараалаад, Саг зуурын правительствода үнэн сэхэ сэрэгүүдые Петроград, Москва тээшэ сутлуулжа байгаа һэн. Теэд социалистическэ революциие юуншье тогтоожо шадаагүй бэлэй.

Октябриин 24-дэ восстани эхилээ һэн. Восстани хүтэлбэрилхын тулада октябриин 25-най һүни В. И. Ленин Смольно ерээ һэн. Октябриин 25-да Петроградай шухала шухала газарнуудые: вокзалнуудые, почто, телеграфые, Госбанк болон бусадые Улаан гварди болон революционно сэрэгүүд эзэлбэ. Петроградһаа Керенский тэрьелжэ ошобо. «Россин гражданинуудта» гэһэн В. И. Ленинэй бэшэһэн хандалга Сэрэгэй революционно комитет үглөөнэй 10 часта гаргажа, Саг зуурын правительствын унагаагдаһан тухай, гүрэнэй засагай Соведүүдтэ үгтэһэн тухай тунхаглаа бэлэй. Октябриин 26-най һүни революционно хүдэлмэришэд, солдадуул болон матросууд Үбэлэй ордониие абажа, Саг зуурын правительствые арестовалаа һэн. Петроградта зэбсэгтэ восстани диилэбэ. Удаань нэгэ хэды болоһоной хойто тээ, бүхы орон дотор социалистическэ революци илаа бэлэй.

1917 оной октябриин 25-най (ноябриин 7) үдэшэ Соведүүдэй Бүхэроссийска Хоёрдохи съезд нээгдэжэ, бүхы засаг Соведүүдэй гарта орoo гэжэ съезд мэдээсээ. Соведүүдэй II съезд Ленинэй дурадхаһан эб найрамдал тухай, газар тухай советскэ засагай түрүүшын декредүүдые баталһан, эгээн түрүүшын Советскэ правительствые—Арадай Комиссарнуудай Соведые байгуулһан юм. Совнаркомой түрүүлэгшээр В. И. Ленин һунгагдаа һэн.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революци хадаа дэлхэйе хоёр системэ— социализм ба капитализм болгон хубаажа, бүхэдэлхэйн түүхэдэ шэнэ саг үеые—пролетарска революцинуудай ба пролетариадай диктатурын саг үеые, коммунизм байгуулха, тэрэнэй илан мандаха саг үеые нээһэн байна. Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин илалта хадаа марксизм-ленинизмын гайхамшагта түүхэтэ илалта мүн болоно.

Хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай тэмсэлые коммунистическэ партиин, агуухэ Ленинээр толгойлогдоһон тэрэнэй Центральна Комитедэй хүтэлбэрилжэ ябаһанай ашаар Октябрьска социалистическэ революци илажа, капитализмын бутаран һүнэхэ, социализмын илан мандаха саг үе хүн түрэлтэнэй түүхэдэ нээгдээ бэлэй.

Ц. ДОНДУКОВ.

Залуу һаалишадай амжалта



Адууһа малай ашаг шэмэ үгэлгые ехээр нэмээхэ зорилгын табигдахада Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой комсомолецууд ба залуушуул малажалда ошожо хүдэлмэрилхэ үүсхэл гаргаһан юм. Колхозой правлени комсомолецуудай хүсэлэнгые һайшаагаад, комсомолецууд - залуушуулай һүнэй-товарна фермэ эмхидхээ һэн. Энэ фермэдэ 14 басагад һаалишанаар томилогдоод, тус тустаа 12—12 үнеэ даажа абаһан байгаа. Эдэ залуу һаалишад дүршэлтэй малшан нүхэр Жарловой хү-



тэлбэрсэр жэлэй турша[...] дэлмэрилжэ, ажалай а[...] тапуудые туйлаа. Аймаг[...] комсомолецууд - залууш[...] фермэнүүдэй хоорондо д[...] һэн социалистическэ [...] сөөндэ энэ фермынхид [...] түрүү һуури эзэлжэ ябаа[...]

Ажахын жэлэй дүн гар[...] энэ фермынхид үнеэн [...] һөө дунда жэшээгээр [...] литр һү һаагаа. Энэнь х[...] лагдаһан түсэбһөө холо [...] болоно. Һаалишадай дун[...] Пана Яковлева, Галин[...] рабукина илангаяа һа[...] хүдэлмэрилөө. Эдэ хоёр [...] бүриһөө 1410 литр һү һ[...] байна. Анна Матвеева, [...] Матвеева болон бусад [...] бараг һайн туйлалтану[...] байха юм.

Залуу һаалишадай о[...] сотой ажалые колхозой [...] лени эрхимээр сэгнэжэ, н[...] тэ түлөөһэ болгожо т[...] 120 — 130 литр һү, [...] үгөө.

Мүнөө фермын хүдэл[...] лэгшэд үбэлжэлгэдэ бэл[...] лые эршэмтэйгээр ябу[...] байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Вера [...] веева, Анна Матвеева, Га[...] Тарабукина, Пана Яко[...] гэгшэд байна.

И. Филипповэй текс[...]
Е. Ринчиновагай фот[...]

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Хэлэһэн үгэдөө хүрэнэгүй

Кабанскын аймагта культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд яһала олон бии. Тэндэ МТС болон колхозуудһаа гадна, промышленна предприятинууд нилээд олошоронхой. Мүн промышленна ехэ барилгануудшье эхилэнхэй. Тэдэ предприятинуудай дэргэдэ клубууд, библиотекэнүүд хүдэлмэрилжэ байдаг. Теэд **«Сталинский путь»** гэжэ Кабанскын аймагай газетэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие огто харуулнагүй гэхэдэ алдуу болохогүй. Гурбан һарынь (июль, август, сентябрь) номернуудые хаража үзэхэдэмнай, энэ темэдэ хоёр түрүү бэшэг, тиихэдэ миин 5—6 тобшохон мэдээсэлнүүд толилогдоһон байна.

«Культурно-ажаһуудалай барилгые үргэн далайсатайгаар бэелүүлэе» гэжэ августын 29-дэ хэблэгдэһэн түрүү бэшэг соогоо редакци аймаг доторнь энэ хүдэлмэриин хангалтагүй ябуулагдажа байһан тухайнь тэмдэглэнэ, тус хэрэгые тоодоггүй колхозуудай зарим түрүүлэгшэнэрые шүүмжэлнэ, тиигээд культурно-ажаһуудалай барилгануудта анхаралаа ходо хандуулжа байхыень колхозууд болон сомсоведүүдэй түрүүлэгшэнэрые, промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдые уряална. Теэд редакци хэлэһэн үгэдөө өөрөө хүрэнэгүй. Идеологическа хүдэлмэриин энэ участогта шухала анхарал хандуулхыень бусадые уряалжархёод, харин редакци өөрөө энээн тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэнэгүй. Жэшээлхэдэ, Нюкскэ болон Колесовско хүдөөгэй клубуудта, Брянска болон Закалтусна колхозно клубуудта капитальна заһабарилга хэгдэхэ болоо. Маленковой, Ленинэй, Хрущевой, Чкаловай, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудта шэнэ клубууд баригдаха зэргэтэй гэжэ тус түрүү бэшэг соо хэлэгдэнэ. Тиигээд эдэ хүдэлмэринүүдэй саашадаа хэр зэргээр хэгдэжэ байһан тухайнь газетэ оройдоо бэшэнэгүй.

«Культурын эмхи зургаануудые үбэлдэ саг соонь бэлэдхэе» гэһэн түрүү бэшэг июлиин 20-до редакциин хэблэһэниинь ехэ зүб. Энэ хадаа саг соогоо толилогдоһон түрүү бэшэг болоно. Теэд гэмшэлтэй юумэниинь юуб гэхэдэ, редакци имагтал энэ түрүү бэшэгээрээ баһал хизаарлашоо. Клубууд, библиотекэнүүд, улаан булангууд болон уншалгын **байшангуудай үбэлдэ хэр зэргээр бэлдэжэ байһан тухайнь бэшэгүүдые** уншаха гэжэ бэдэрээ һаа, хуудаһануудта олохогүйт.

«Газетэ хадаа коллективн[...] гандист, коллективнэ агитат[...] хаһаа гадна, мүн коллекти[...] хидхэгшэ» мүн гэжэ В. И. [...] зааһаниинь элитэ. Тиимэ ха[...] зетэ болбол миин дутуунуу[...] дэглээд, уряалнуудые гарга[...] заарлашаха бэшэ, харин эл[...] дутуунуудайнгаа дары саг[...] хагдахынь түлөө тэмсэхэ, [...] нуудайнгаа бэелүүлэгдэхы[...] ноһоо оролдохо, энэ тал[...] хидхэлэй хүдэлмэри үргэнөө[...] ха уялгатай. Тиигэбэл газет[...] һэн үгэ бүхэниинь уншагш[...] ехэ хүндэтэй байха бшуу.

«Сталинский путь» газетэ[...] рын эмхи зургаануудай хүд[...] дутуунууд тухай бэшээд, тэ[...] нуудые усадхаха тушаа о[...] гарганагүй гэжэ һанамаар [...] Яахадааб гэхэдэ, газетын ш[...] һэнэй һүүлээр абтаһан хэм[...] тухай нэгэшье мэдээсэл эн[...] хэблэгдээгүй.

«Таракановска гэжэ д[...] клуб бии аад, тэндэ кулы[...] гээрэлэй хүдэлмэри ябу[...] гүй. Тэндэ нэгэшье кружок [...] хэгдээгүй... Клубые даагша [...] ва клубта захигдаһан газ[...] налнуудые гэртээ дараад ба[...] гэжэ уншагшадай бэшэһэн б[...] шаа ямар хэмжээнэй абта[...] хайнь редакци яахадаашьеб[...] сэнэгүй.

«Хэлэһэн үгэдөө хүрэ, аба[...] гаяа дүүргэ» гэһэн эрилтэтэ[...] ветскэ хүнүүд шэн габьяа[...] ажаллажа байна. Иимэ эр[...] нөө газетэ бүхэнэйшье урда[...] дана. Тиимэһээ «Сталинский[...] газетэ хадаа «колхознигууд[...] культурно-олониитын х[...] һайнаар табиха ёһотой» гэ[...] тэмдэглээд болишохо бэшэ, [...] энэ хүдэлмэриин эрхим һай[...] бигдахын түлөө эрид шанга[...] сэжэ, өөрөө үльгэр жэшээ х[...] культурно-гэгээрэлэй эмхи[...] нууд — идеологическа хүд[...] энэ шухала участогта ёһо[...] рал хандуулха зэргэтэй.

Мүнөө культурно-гэгээрэ[...] зургаануудай үбэлдэ бэлэд[...] рэжэ байна. Тэдэнэй үбэлд[...] гээр бэлдэһыень тусхайта[...] нууд шалгажа үзөөд, туша[...] ха уялгатай.

Энэ асуудалаар аймагай [...] урда ехэ харюусалгатай зо[...] бигдана.

...онойнгоо соёл болбосоролые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэхэ

Яруунын, Хориин аймагуудай колхозуудта клубууд, библиотекэнүүд муугаар хүдэлнэ

...оной культурна эрилтэнүү... хэрэгтэ манай Парти, ...льство саг үргэлжэ анхарал ...лаг. Культурно-гэгээрэлэй ...ри һайнаар эмхидхэбэл, ...ай үйлэдбэриин эдэбхи үүс... ...дэшэлүүлхэдэ туһалдаг бай...

...ура, Яруунын, Хориин ай... ...хи культурно-гэгээрэлэй ...ганууд ажалшадай куль... ...тые хүсэд ханганагүй. ...ол шалтагаан юуб гэхэдэ, ...хүтэлбэрилхы органууд хү... ...уб, улаан булан, библио... ...тбаза болон бусад эмхи ...дай хүдэлмэриие хэрэгсээ... ...айжаруулха оролдолго гар... ...эжэ хэлэмээр.

...е гэршэлхэ хэдэн баримта... ...дуурдажа болохо байна. ...мяха-һүнэй совхоздо (ди... ...нүхэр Зайцев) культурно... ...й хүдэлмэри илангаяа муу... ...лагдана. Газааһаань хара... ...ла һайн клуб совхозой ...ндэ тосхондо бии. Теэд ...ю, танцаһаа ондоо юумэн ...гүй байна. Киногой гараха ...энь таһардаг, абяаниинь ...дуулдадаг. Клуб соонь ...айдан, ханануудтань кино... ...т-рекламаһаа ондоо мүр... ...байхагүй, уряа лозунг... ...зурагууд хомор. Пол дээ... ...ой, папиросой үлэгдэл дүү... ...нуудайнь шэлнүүд эбдэр... ...нэгэ муухан биллиардһаа ...манай хэрэгсэлнүүдшье ...озой олонхи хүдэлмэришэд ...холуур (фермэнүүдтэ) бай... ...нэй дунда гэгээрэл болбо... ...хүдэлмэри ябуулагдана... ...уу. Совхозой хоёрдохи фер... ...клуб баригдаһан аад, тэн... ...дэлмэри эмхидхэгдэжэ эхи...

...найда һара соо нэгэ дахин ...уулагдадаг. Культбригада... ...торнүүд эндэ хүрэдэггүй. ...концерт табигдадаггүй, ...олон элидхэлнүүд уншагда... ...айһаар. Библиотекэшье яда... ...ы юм, — гэжэ 2-дохи фер... ...гомдоно. Бусад фермэнүүд... ...лэ иимэшүү байна.

...тосхондо һайн түхеэрэлгэ... ...иотекэ бии. Стол дээгүүрнь ...уд табяатай байдаг. Гэбэ... ...нэй хэһэн хүдэлмэринь ха... ...гүй. Библиотекарь В. Жалса... ...шагшадта ном үгэхэ тэды... ...элмэреэ хизаарладаг юм. ...литературна вечер, ун... ...ай конференци, хам... ...шалга гэхэ мэтэ орой... ...идхэгдэнэгүй, номой выстав... ...монтаж хэгдэнэгүй, түсэб... ...игдаггүй байна.

...брь һара соо тус библиоте... ...агшатай хөөрэлдэхэдэмнай ...онгол хэлэн дээрэ нэгэшье ...аагүй. Гэхэ зуура, совхозой ...ишэдэй хахадынь шахуу ...д байха юм.

Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин иимэ хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байхада, совхозой парторганизациин секретеарь нүхэр Бурдуковскиин, рабочкомой түрүүлэгшэ нүхэр Минеевэй ямаршье хэмжээ абадаггүйнь гайхалтай.

Яруунын аймагай колхозуудай клубууд хүмүүжүүлгын хүдэлмэри муугаар ябуулна. Тэдэнь колхознигуудай үдэшэндөө ерэжэ культурнаар амарха газар боложо шадаагүй, ехэнхидээ хаалтатай байдаг.

«Коммунизм» колхоздо (парторганизацинь секретарь нүхэр Будацыренов) уужам һаруул шэнэ клуб нёдондо баригдаһаар мүнөө хүрэтэр хүсэд түхеэрэгдээгүй. Клубые даагша М. Базаров ажалдаа хайша хэрэгээр хандадаг, архи уугаад зайжа ябадаг. Мүн Үлдиргын сомсоведэй хүдөөгүй клуб (даагшань Кузьмин), хүдөөгэй библиотекэ колхозой центртэ бии юм. Теэд эдэнэрэй хэжэ байһан юумэн харагданагүй. Мүн «Улаан-Туяа» колхоз мүнөөшье клубгүй байһаар.

Хориин аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Б. Мыжитов культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри тоодоггүй, хойрогоор хандадаг байна. Аймагай центрһээ концертнэ бригадын ерэхэдэ таанарай концерт хараха сүлөөгүйбди гээд, «дүтэ халдахаанагүй» бусаажархиһан байха юм. Колхозойнь клуб хүсэд заһабарилагдаагүй, кинобудкань бэлэн болоодүй.

Энэ аймагай «Улаан Одон» колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыбикжапов) шэнэ клуб баригдаад, тэрэнь электрын гэрэлтэй, параар дулаасуулагдадаг болонхой. Клубайнь дэргэдэ колхозой библиотекэ байдаг. Библиотекарь нүхэр Ринчинова ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг. Гэхэтэй хамта, энэ аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Борисов) клуб бии нэрэтэй аад, тэрэнэйнь бага, уйтан дээрэһээ концерт, зүжэг табихын аргагүй. Колхозой гэшүүд аймагай центр Хори тосхон ошожо, кино, концерт гэхэ мэтые хараха ушартай болодог.

Ярууна, Хориин аймагуудай клубуудай дэргэдэ дуу, хүгжэм хатарай кружогууд эмхидхэгдэнэгүй. Тэрээндэ хабаадаха дуратайшье, мэргэжэлтэйшье, бэлигтэйшье хүнүүд хүдөөдэ олон. Тэдэнэрые эмхидхэхэ хүнүүд хомор, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө энэ шухала хэрэгтэ зохихо анхарал табигдадаггүй байна.

Хүдөөгэй зоной дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри үдэр бүри, үнэхөөр һайнаар ябуулхын тула түбхын түрүүндэ клубуудай, библиотекэнүүдэй хүдэлмэриие һайжаруулха шухала. Эдэнэй хүдэлмэридэ эдэбхитэдые олоор хабаадуулха хэрэгтэй.

А. Бадаев,
манай тусхай корреспондент.

Һамар — баялигуудаймнай нэгэн



Манай Бурят-Монгол ой тайгаар, ашагта малтамалнуудааршье Эхэ оронойнгоо баян дэлгэр районуудай нэгэн мүн. Тэдэ баялигуудайнь нэгэн хушын һамар болоно. Республика доторнай хуша модоной ургадаг газар аяар 811449 гектар хүрэтэр тоологдоно. БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1953 оной августын 13-най тогтоолоор һамар суглуулха 249200 гектар тусхай зоно байгуулагдаһан байна.

Республикымнай аймаг бүхэндэ шахуу хуша ургадаг. Теэд хуша модоной ехэнхи хубинь Кабанскын, Прибайкальска, Баргажанай, Хойто-Байгалай, Закаменай, Ториин, Хориин, Яруунын, Баунтын аймагуудта ургадаг гээшэ.

Хушын һамарай шанар һайнтай ургамалнуудай нэгэн байһаниинь мэдээжэ. Һамарһаа эгээл амта, шэмэ һайнтай тоһо гарадаг байна. Энэ тоһон эдеэ хоолдо хэрэглэгдэхэһээ гадна, медицинэдэ үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Һамарай шахадаһаниинь наран сэсэгэй, улһанайхидал адли малай тэжээлдэ хэрэглэгдэдэггүй, харин кондитерскэ промышленностьда эльгээгдэжэ, халва болгогдодог, конфетэ болон кондитерскэ бусад зүйлнүүдтэ хэрэглэгдэдэг байха юм. Белогойнгоо талаар һамар болбол бобы, чечевица гэхэ мэтын ургамалай эдеэнүүдһээ хэды дахин ехэ байдаг. Тиихэдэ һамарай яһан (торхо), борбоосгойнь тол болон хальһанһаань дабирхай, скипидар, канифоль гэхэ мэтые нэрэдэг байна. Эдэ бүтэдэ хадаа хушын һамарай арадай ажахыда ехэхэн удхашанартай шухала зүйл байһанииень харуулна.

Советскэ засагай үшөө түрүүшын жэлнүүдтэ хушын һамарай тоһые эдеэ хоолой зүйлдэ хэрэглэхэ тушаа анхарал хандуулагдаһан байна. 1921 ондо В. И. Ленин хушын һамарай тоһо гаргаха промышленность байгуулха тухай тусхай декредтэ гараа табиһан юм. Тиин «Кедропром» гэжэ трест тогтоогдоһон ба 1921—1922 онуудта Новосибирскиин «Кедропром» гэжэ завод һамарай тоһо үйлэдбэрилжэ эхилээ бэлэй.

Бурят-Монголдо хуша модоной элбэгээр ургадаг дээрэһээ һамарай тоһо үйлэдбэрилгые эмхидхэхэ шухала байгаа. Советскэ түрүүшын табанжэлэй үедэ БМАССР-эй Госплан һамарай завод байгуулха тухай асуудал табиһан юм. Гэбэшье, тэрэ асуудалай бэелүүлэгдээгүйнь гэмшэлтэй. Республика доторнай элбэгээр ургадаг һамарые саашадаа хэрэглэхын зорилгоор Улан-Удэ городто һамарай тусхай завод тогтоогоо һаа һайн һэн.

Республика дотор ургаһан һамарай тон багахан хубинь суглуулагдадаг ба хэдэ мянган тонно һамарай хээрэ хосордог гү, али элдэб хонжоо наймаашадай гарта ородог байһаниие тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Мүнөө һамар бэлэдхэлгэ ямаршье эмхи гуримгүйгөөр ябуулагдана. Өөһэдынгөө дураар наймаа хэдэг элдэб хүнүүд нэгэ жэлэйнь ургасые абахын тулада 100—300 жэлдэ ургажа байһан ехэ хушые сабшажа унагааха ушар али олон үзэгдэнэ. Үгышье һаа, гэшүүһэ мүшэрыень хухалха, мунсаар холтоһонойнь хууража унатар сохидог байна. Һүүлээрнь тэдэ хушанууд хатажа, саашадаа ургаса үгэхэеэ болидогынь мэдээжэ.

Хушын һамарые элбэгээр суглуулжа, гүрэндэ тушаахын тулада тусхай ажахынуудые байгуулжа, тэдээндэ, мүн колхозуудта хушатай ой тайгые даалгажа үгөө һаа зохистой гээд һанагдана. Тэдэ ажахынууд болон колхозууд хушын модые түймэр болон дураараа һамар суглуулагшадһаа аршалан хамгаалжа шадаха байна.

Б. Буянтуев, географическа наукануудай кандидат.

Студентнүүдтэ баясхалан хүргэгдэбэ

Солгёо дошхон урасхалтай Анаа мүрэнэй эрье шадар «Путь Сталина» колхозой тарьянай ток дээрэ үдэр һүнигүй эршэтэ ажалай сохисо замханагүй.

Эндэ Бурят-Монголой зооветинститудай гурбадахи курсын зоотехническэ факультедэй хори гаран студентнэр ажал хэнэ.

Колхозой алтан шаргал полиһоо таряа ашаһан машинанууд зэлэ татан ток тээшэ тэгүүлнэ. Машинада таряа ашалгада студентнэр ехэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэдэнэрэй тоодо Г. Болоев, И. Субботин, В. Рассохин, В. Павлов гэгшэд комбайнын агрегадта хүдэлмэрилхэ зуураа, эрхим һайн сэгнэлтэ абаа.

Таряа хиидхэн сэбэрлэдэг зернопульт цементээр хушагдаһан гэлигэр мүлигэр ток дээрэ тогтоогдонхой. Энэ машинын барабанай амаар орооһо таряа бушхан гаража, дээгүүр хиидэн ошоходоо богһаг михиинэһээн һалан, наранай туяанда һолонго татан, арбан алхам шахуутай газарта аадар шэнги тобжогонон доошоо бууна. Һалхинда үлеэгдэн, бог һагынь арюун сэбэр агаарта хөөрэн дэгдэжэ, эрбээхэй шэнги иишэ тиишээ элин халин, аали намдууханаар доошоо бууна.

Энэ зернопультын бусалжа байгаа ажал хүдэлмэридэ дандаа залуу басагад — студентнэр А. Павлова, А. Шурыгина, Т. Серебренникова, Э. Кацина, Е. Зайцева, А. Игумнова гэгшэд энэрхэг халуунаар хабаадалсажа, үдэрһөө үдэртэ нормоёо үлүүлэн дүүргэжэ, колхознигуудай дунда хүндэтэй болонхой.

Тус институдай хорин студентнэр сентябриин нэгэнһээ октябриин табан хүрэтэр Хориин аймагай, Анинска сомоной «Путь Сталина» колхозой таряа хуряалгын ажал дээрэ хүдэлмэрилжэ, хамта дээрээ 1018 ажалта үдэр олобо.

— Манай колхоздо туһа хүргэхээе ерэһэн студентнэр бүхэн габшагай солбоноор хүдэлмэрилжэ, таряа хуряалгымнай ажал хүдэлмэриие нилээдгүй урагшань таталсаба гээшэ. Эдэнэрэй туһаламжаар манай колхоз ажалай һайн амжалта туйлажа, таряа хуряалгаяа саг болзор соонь дүүргэнхэй. Гадна гүрэндөө таряа тушаалгынгаа түсэбые саг болзорһоонь урда тээ сүм дүүргэжэ, аймаг соогоо түрүү һуури эзэлбэ гээшэбди. Манай колхознигууд туһаламжа хүргэхээе ерэһэн студентнэрэй оролдосотойгоор хүдэлмэрилһэндэнь сэдьхэлээ ханажа, барагдашагүй ехэ баяр хүргэнэ, — гэжэ бригадир Николай Гомбоевич Гомбоев хүхюунээр хөөрэнэ.

Студентнэрэй институдтаа бусаха үдэр «Путь Сталина» колхозой правлени тэдэнэрэй хэһэн ажал хүдэлмэрииень дээдэ зэргэдэ сэгнэжэ, шан бэлэг барюулхатайгаа хамта, эрдэм һургуулияа улам һайнаар шудалагты гэжэ юрөөл табиба.

А. Шадаев.

Ажалша бүлэ

Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Лубсан Аймпилович Цыреновэй ажалша бүлэ эбтэй эетэй ажаһуудаг. Өөрөө Лубсан Аймпилович колхозойнгоо байгуулагдаһанһаа хойшо хори гаран жэл соо тарьян-ажалда, һүүлээрнь хонин ажалда үнэн сэхээр ажаллажа, хүн зоной дунда хүндэтэй болонхой. Шэн зоригто ажалайнгаа түлөө нүхэр Цыренов үнэтэй шангуудаар, Хүндэлэлэй хэдэн грамотаар шагнагдаһан байха юм.

Тэрэнэй үхибүүд наһаа хүсэхэһөө эхилээд бултадаа малажалда хүдэлнэ. Гурбан басагадынь баабайнгаа даадаг отарада хони харууһална. Ехэ басаган Будахандань 17 жэлдэ хони харууһалжа, эрхим хонишон болонхой.

Лубсан Аймпиловичын хүбүүн Бүүбэй сэрэгэй алба дүүргэжэ ерээд, колхоздоо электромонтёроор хүдэлдэг. Бага хүбүүн Будань Уһан-Сэрэгэй Флодто алба хэнэ. Уһан-Сэрэгэй Флодой һайндэртэй дашарамдуулан хүбүүнэйнь алба хэдэг частиин командир иимэ шударгы үнэн сэхэ хүбүү хүмүүжүүлһэнэйнь түлөө нүхэр Цыреновтэ халуун баясхалан хүргөө һэн. Нүгөөдэ үхибүүдыншье ажалдаа оролдосотойгоор хүдэлжэ, яһала олон ажалта үдэр олодог. Энэ бүлэ хамта дээрээ 2500 ажалта үдэр олоо. Нэмэлтэ түлбэриһөө гадна ажалта үдэртөө 13 мянган түхэриг мүнгэ абаа.

Бүлын аха заха Лубсан Аймпилович хүдэлмэридөө эрдэм ухаанай туйлалтануудые, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые хэрэглэжэ, жэлһээ жэлдэ амжалта туйлана. Хонидойнгоо үүлтэр һайжаруулжа, нарин ба нарибтар нооһотой болгохын, искусственна үрэжүүлгэ хэжэ хонидоо үбэлдөө, эртэ хабартаа хурьгалуулхын түлөө тэмсэнэ. Тэжээлээр дутамаг байбашье, түрүү арга хэрэглэһэнэй, һайнаар харууһалһанай ашаар мүнөө жэл Цыреновэй отарынхид 100 эхэ хониноо 105 хурьга абажа, гарза хоролтогүйгөөр ондо оруулаа.

Мүн хонин бүриһөө 3 килограмм нооһон эндэ хайшалагдаа.

Иигэжэ үбгэн хонишоной бүлэ хонидойнгоо ашаг шэмыень дээшэлүүлхын, колхозойнгоо хонин ажалые хүгжөөхын тула бүхы хүсэеэ гаргажа байна.

Б. Жаргалов.

«БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ» БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Намһаа саагуур, наранһаа наагуур"

Дээрэ дурсагдаһан гаршагтай бэшэг манай газетын сентябриин 16-най номерой «Сатирын буланда» толилогдоһон юм. Тэрээн соо Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Задновай архи уудаг, уялгадаа харюусалгагүйгөөр хандадаг тухай хэлэгдэһэн байгаа.

КПСС-эй Иволгын айкомһоо манай редакцида мэдээсэһэнэй ёһоор, тэрэ бэшэг соо хэлэгдэһэн баримтанууд бултадаа зүб байба.

Нүхэр Задновов ходо архидадаг, тиигээд колхознигуудтаа хүндэгүй болоһон, артелиингээ ажахые задагайруулһанай түлөө КПСС-эй гэшүүнһээ гаргагдаһан байна.

Колхознигуудай хамтын суглаан нүхэр Задновые ажалһаань гаргажа, түрүүлэгшээр ондоо хүниие һунгаа.

Хүдэлмэридэхи дутуунуудыень усадхахын тула колхозой правленидэ ба партийна эхин организацида КПСС-эй айком мүнөө туһаламжа үзүүлжэ байна.

Арадай демократиин оронуудта



Хитадай түрүүшын автомобильна завод Советскэ Союзай туһаламжаар баригдана. Советскэ мэргэжэлтэд хитадай хапинарта заводой проект зохёолсохоһоо гадна, заводые бариха, тэрээнэй түхеэрэлгэнүүдые хабсаргахадань ехэ туһаламжална.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: советскэ мэргэжэлтэ М. И. Рощин Хитадай хүдэлмэришэдтэ хэлэжэ байна.

Синьхуа агентствын фото.

Хитадта шэнэ газар ашаглагдажа байна

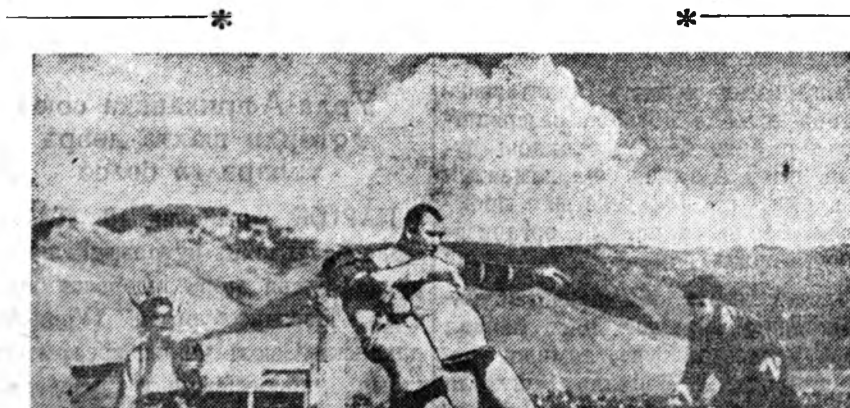
ПЕКИН, (ТАСС). Хитадай Арадай Республикада шэнэ газар ашаглаха тушаа ехэ ажал хэгдэнэ.

Ороной хүн зон олонтой районуудһаа Хэйлунцзян, Ганьсу, Цинхай, Цзянси, Синьцзян провинцинуудта, тэрэшэлэн Үбэр Монголдо 400 гаран мянган хүн нүүжэ ошоо гэжэ «Гуанминжибао» газетэ бэшээ һэн. Шэнэ газарта нүүжэ ерээшэд гүрэнэй зүгһөө туһаламжа абажа һайнаар түбхинэнэ. Хэйлунцзян провинцида, Үбэр Монголдо нүүжэ ерэһэн ажалшад 170 мянган гектар шэнэ газар элдүүрилээд байна.

Шанхай — портово томо город мүн

ПЕКИН, (ТАСС). Шанхайн портһоо жэл ерэхэ бүри ехэ ашаан шэрэгдэнэ.

«Синэньжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, 1950 онойхидо орходоо энэ жэлдэ Шанхайн портһоо 4 дахин ехэ ашаа тээгдэжэ абаашагдаа. Энэ жэлэй 9 һарын турша соо хариин гүрэнүүдэй, тэрэ тоодо Советскэ Союзай, Англиин, Франциин, Италиин, Баруун Германиин, мүн бусад оронуудай 400 гаран судданууд Шанхайн портһоо ашаа тээжэ абаашаа.



Монголой Арадай Республика.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бүхэ барилдаан.

Хитадай ажалшад нэгэдэхи табанжэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэ

...КИН, (ТАСС). Нэгэдэхи та... ...лэйнгээ түсэбые хитадай пред... ...уудай болзорһоонь урид ...жэ байһан тухай мэдээсэл... ...ороной зүг бүхэнһөө абтана. ... провинциин 313 пред... ...н, тэрэ тоодо булад хай... ...н, вагон бүтээлгын заводууд ...жэлэйнгээ түсэбөөр ажалла... ...йна. Хүдэлмэришэдэй эршэ ...тойгоор ажаллаһанай ашаар ...провинцида нүүрһэ малтан ...1952 онтой сасуулбал хоёр дахин, шэрэм хайлуулга 2,6 дахин, булад — 3 дахин ехэ болоо. Тэрэшэлэн ашаанай вагонууд 23 дахин олоор үйлэдбэрилэгдөө.

Ляонин гэжэ провинциин гүрэнэй 53 предприятинуудай хүдэлмэришэдэй коллективүүд продукциин өөрын үные химдаруулха даалгабаряа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Ляонинай промышленна олон предприятинуудта ажалай бүтээсэ энэ жэлэй январьһаа сентябрь хүрэтэр 30 процентээр дээшэлээ.



Польско Арадай Республика. Белостогто эдеэ хоолой магазин наймаалагшагүйгөөр нээгдэ. Эндэ үдэр бүри мянга шахуу ажалшад элдэб эд бараа худалдан абана.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: худалдан абагшад эдеэ хоол шэлэн абажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Новая Гутада мартеновскэ зургаадахи пеэшэн ашаглалгада үгтөө

ВАРШАВА, октябриин 9. (ТАСС). Новая Гутадахи В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ металлургическа комбинадай барилгашад мартеновскэ зургаадахи пеэшэниие ашаглалгада үгөө. Шэнэ агрегадай ашаглалгада үгтэһэнэй ашаар комбинадта булад хайлуулга нилээд ехэ болохо юм. Табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһанай ёһоор, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ комбинат 1960 оной эсэстэ орондоо 1.800 мянган тонно булад хайлуулан үгэхэ юм. Энэнь польско бүхы металлургиин дайнай урда тээ хайлуулһан буладһаа ехэ болохо байна.

Корейн үзэг бэшэгые хубилгаха асуудалнуудые шэнжэлхэ тушаа комитет КНДР-тэ байгуулагдаба

ПХЕНЬЯН, октябриин 9. (ТАСС). КНДР-эй наукануудай академиин хэлэ ба литература шэнжэлхэ институтда лингвистнууд болон литераторнуудай суглаан болоо. Корейн үзэг бэшэгые хубилгаха тушаа асуудалнуудые шэнжэлхэ комитет тэрэ суглаагаар байгуулагдаа.

МНР-эй журналистнууд Иркутскда байна

ИРКУТСК, октябриин 10. (ТАСС). Монголой Арадай Республикын бүлэг журналистнууд советскэ журналистнуудай Союзай эмхидхэлэй бюрогой болон СССР-эй МИД-эй хэблэлэй таһагай уряалаар Советскэ Союзда ерээ. Иркутска аэродром дээрэ айлшадые центральна газетэнүүдэй корреспондентнүүд, нютагай хэблэлэй болон радиогой хүдэлмэрилэгшэд угтаа.

Айлшад Иркутскда хэдэн хоног байха, предприятинуудтай, шэнэ барилтануудтай, мүн культурна эмхи зургаануудтай танилсаха, Байгал дээрэ ошохо, Ангарск гэжэ залуу городые хараха һанаатай.

Удаань Монголой айлшад Улан-Удэдэ, Москвада, Ленинградта, Сочидо болон Киевтэ байха юм.

Синьцзян-Уйгурска автономно райондо

ПЕКИН, октябриин 11. (ТАСС). Энэ районой байгуулагдаһанһаа хойшо үнгэрһэн нэгэ жэл соо тэрэнэй хүгжэлтэдэ ехэ амжалтанууд туйлагдаа гэжэ Синьцзян-Уйгурска автономно районой Арадай комитедэй түрүүлэгшэ Сайфуддин гэгшэ «Жэньминьжибао» газетэдэ толилогдоһон статья соогоо бэшэнэ. Энэ үе соо үмсын промышленность болон худалдаа наймаанда социалистическэ шэнэдхэл бэелүүлэгдээ, тэндэ предприятинуудай 95 процентнь гүрэнэй-үмсын холимол захиргаанай мэдэлдэ ороо. Тус районой таряашадай бүхы ажахынуудай 92 шахуу процентнь хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативуудта оронхой. Тэрэшэлэн гар үйлэдбэрилэгшэдэй 83,8 процентнь кооперативуудта оруулагдаа.

Автономно районой промышленность, хүдөө ажахы болон худалдаа наймаанда болоһон социалистическэ шэнэдхэл, тэрээнтэй дашарамдаһан арад зоной ажалай эршэ зориг хадаа 1949 онойхитой сасуулхада район доторхи промышленна үйлэдбэриие 1955 ондо 36 дахин ехэ болгохо, таряа ургуулан абалгые — 83 процент, хлопок — 5 үлүүтэй дахин ехэ болгохо, малай тоо 55 процентээр олошоруулха арга олгоо.

Гэгээрэлэй асуудалнуудта район дотор ехэ анхарал хандуулагдана гэжэ тус статья соо хэлэгдэнэ. Үнгэрэгшэ жэлэйхитэй сасуулхада һурагшадай тоо мүнөө жэлдэ 35 процентээр олошороо. Энэ жэлдэ тус райондо үшөө хоёр вуз, 8 техникум, 32 дунда һургуулинууд нээгдэнэ.

Хоёрдохи табанжэлэй үедэ Синьцзян-Уйгурска район Хитадай томо промышленна база болохо гэжэ Сайфуддин бэшэнэ.

Лондондо советскэ артистнууд ехэ амжалтатай байна

ЛОНДОН, октябриин 10. (ТАСС). «Ковент-Гарден» тэдэг королевскэ оперно театрын сценэ дээрэ Асафьевай «Бахчисарайска фонтан» баледые харуулһан СССР-эй ГАБТ-ын балетнэ бүлэгэй артистнууд үсэгэлдэр үдэшэлэн шэнэ ехэ амжалта туйлаа.

Түрүүшын минутануудһаа эхилээд советскэ артистнууд английска харагшадые гайхуулаа. Советскэ артистнуудай наадалганууд альга ташалгануудаар угтагдаа.

Театрын фойе соо забһарлалгын үедэ ород балет тухай, советскэ артистнуудай эрхим зэргын шадабари тухай ехэ хөөрэлдөөнүүд болоно.

Хоёрдохи акт эхилнэ. Хүшэгын нээгдэмсээр нэрьемэ альга ташалганууд болоно. Тэндэ байгшад гайхамшагта һайханаар гоёогдоһон сценые ехэ һайшаана. Тэдэнэр артистнуудай наадахые ехэ анхаралтайгаар харана.

Гурбадахи болон дүрбэдэхи актнууд мүн тиимэ амжалтатайгаар үнгэрөө.

Зүжэг дүүрээ. Гал носоогдоно, зүгөөр тэндэ байгшад үни болотор гаража ошоногүй. Тэдэнэр советскэ баледэй мастернуудта зорюулан үни удаан үргэлжэлһэн оваци хэнэ.

„Динамо" „Фенербахче"

СТАМБУЛ, октябриин 10. (ТАСС). Мүнөөдэр Стамбулда «Динамо» гэжэ московско футбольно команда «Фенербахче» клубай футболистнуудтай хоёрдохёо уулзаа.

Шанга, һонирхолтой тэмсэл 4 : 0 гэһэн тоотойгоор московско «Динамын» илалтаар дүүрэЭ.

ООН-эй Аюулгүйн Соведтэ

Суэцкэ асуудалаар юрэнхы дискусси дүүрэбэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 10. (ТАСС). Үсэгэлдэрэй үглөөнэй заседани дээрэ Югославиин гадаадын хэрэгүүдээр гүрэнэй секретарь К. Попович болон США-гэй гүрэнэй секретарь Даллес гэгшэд үгэ хэлэжэ, суэцкэ асуудалаар юрэнхы дискусси дүүрэЭ.

Бэеэ даанхай гүрэн мүн болохо Египет Суэцкэ каналай компаниие национальна мэдэлэй болгохо эрхэтэй байна гэжэ К. Попович өөрынгөө үгын эхиндэ хэлээ. «Суэцкэ канал тушаа Египедэй бэеэ даанхай эрхэнь хэзээшье арсагдаатүй юм гэжэ намда мэдээжэ,— гэжэ тэрэ хэлээ. Тэрэ байтагай, энэ эрхэнь далайн замуудые тааруулан зохёодог элдэб хэлсээнүүдээр нэгэнтэ бэшэ батадхагдаһан байха юм».

Египет Суэцкэ каналай компаниие национальна мэдэлэй болгоод, өөрынгөө уласхоорондын уялгануудые эбдэһэн хэбэртэйгээр хэлэгдэгшын ямаршье үндэһэ һуури гүй байһыень Югославиин түлөөлэгшэ харуулаа. Хэды һаад хэтдэбэшье һаань, Египедэй правительство каналаар сүлөөтэйгөөр суднаар ябалгые амжалтатайгаар хангажа шадаа гэжэ Попович хэлэнэ.

Суэцкэ асуудалые ООН-эй Уставтай тааралдуулан шиидхэхэ, Египедэй бэеэ даанхай эрхэ болон интересүүд хангагдаха, энэ шухала уһан замаар сүлөөтэйгөөр ябагдаха ёһотой гэжэ Югославиин правительство заaһан ба заанашье. Тэрээнһээ үндэһэлэн, Югославиин правительство Лондонско нэгэдэхи конференци дээрэ Индиин оруулһан дурадхалые дэмжэнэ.

К. Попович каналые ашаглалтын техническэ асуудалнуудые: тариф тухай асуудалые болон каналай ашаглагдажа байхын ба тэрэниие саашадань һайжаруулхын тулада хэрэгтэй мүнгэн зөөри үгэжэ байха тухай асуудалые намдуугаар, зүб ёһоор шиидхэхэ гэжэ хэлээ.

Югославиин гадаадын хэрэгүүдээр гүрэнэй секретарь Англиин болон Франциин резолюциин проект тухай хэлэхэ зуураа, «манай һанахада, энэ проект хэлсээнэй үндэһэ һуури боложо шадахагүй» гэбэ. Тэрээн соо хэгдэһэн дурадхалнууд Египедэй абажа боломоор бэшэ дурадхалнууд байһан ябадалые энэ проект тооногүй гэжэ бидэ һананабди. Бидэнэр Иранай түлөөлэгшын мэдүүлһэн найдабариие зүб гэжэ тоолонобди. Тэрэнь англо-французска резолюциин проектые голосовалха хэрэгтүй болохо тухай хэлэһэн байгаа».

К. Попович юрэнхы дискуссиин дүүрэһэнэй һүүлээр Аюулгүйн Совет өөрынтөө хүдэлмэриие хаамалаар үргэлжэлүүлхэ гэһэн дурадхалые дэмжээ. Тэрэнэй һанаашаар хадаа энэ ушар суэцкэ асуудалые шиидхэхэ үндэһэ һуури олоходо туһалжа болохо байна.

Хэлсээнүүдые хэхэ тусхай комитет байгуулха тухай СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Т. Шепиловэй дурадхалые Югославиин түлөөлэгшэ дэмжэбэ. «Зүбөөр, ашагтайгаар хүдэлмэрилжэ шадаха комитедые байгуулха хэрэгтэй гэжэ бидэнэр тоолонобди, — гэжэ тэрэ хэлээ. Үсэгэлдэр Египедэй гадаадын хэрэгүүдэй министрын хэлэһэн дурадхалнуудые шэнжэлэн үзэхэ гээшэ тус комитедэй үлэмжэ шухала зорилгонуудай тоодо орохо ёһотой».

Юрэнхы дискуссяар США-гэй гүрэнэй секретарь Даллес эгээн һүүлдэ үгэ хэлээ. Суэцкэ каналые хинаха уласхоорондын хиналта тогтоохо гэжэ Египедэй зүбшөөгөө һаань лэ, суэцкэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэжэ болохо гэжэ тоолоһоноо Даллес өөрынгөө үгэ соо харуулаа.

Даллес Англи болон Франциин хараа бодолые «эбэй ёһоор хандалгын» үльгэр жэшээ мүн болохо хэбэртэйгээр сагааруулха гэжэ һэдээ. Тиихэ зуураа Даллес каналые ашагладаг гол оронууд Лондондо конференци зарлаха, «Мензисэй миссиие» Каирта эльгээхэ, «Суэцкэ каналые ашаглагшадай ассоциаци» байгуулгын түсэб табиха байна гэбэ. Египедтэ баалалтаар дурадхалнуудаа абхуулха, Суэцкэ каналай оршондо урданай байдаг гуримыень һэргээн бодхоохо ябадалда зорюулагдаһан байбашье һаань, эдэ бүхы юумые «эбэй гуримай алхам» мүн гэжэ Даллес баталан хэлээ.

Суэцкэ каналые Египедэй гарта орхихо болоо һаа буруу болохо, юундэб гэхэдэ, энэ ушар каналые ашаглагшадай интересүүдые хаһаха хэбэртэйгээр США-гэй гүрэнэй секретарь баталан хэлээ. Зүб ёһо гурим «18-най дурадхалнууд» соо бии байһан тухай Даллес тэрэшэлэн хэлээ. Тэдэ дурадхалнуудай авторынь Даллес өөрөө байһаниинь мэдээжэ. Тэдэ дурадхалнуудынь Египедтэ эсэргүүгээр зорюулагдана.

Каналые ашагладаг гол оронуудай «зүб» гэжэ тоолоһон условинуудые Египедэй зүбшөөхэ ябадалһаа суэцкэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэлгын хэрэг дулдыдаха байна гэжэ Даллес мэдүүлээ.

Суэцкэ канал тухай асуудалаар, юрэнхыдөө Дүтын Востогто американска монополинуудай бирагүйхэн үүргэ дүүргэжэ байһан тухай СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Т. Шепиловэй хэлэһэндэ дурагүйдэһэнөө США-гэй гүрэнэй секретарь Даллес мэдүүлээ. Советскэ дурадхал хэлсээнүүдые унжагайруулха ба үни удаан арсалдажа байха гэһэн зорилготой гэжэ Даллес баталан хэлээ. Зүгөөр Даллес хэлсээнүүдые унжагайруулха хүсэлтэй гэжэ Советскэ Союзые гэмнэхэдээ эрид буруу юумэ хэлэнэ. Энээниие унжагайруулһанай түлөө баруун гүрэнүүдэй зэмэтэй байһаниинь һайн мэдээжэ.

«Өөрынгөө национальна политикын зэбсэг болгон» каналые ямар нэгэн ороной «ашаглаха» арга боломжые хаһаха тээшые шухала зүйл мүн гэжэ тоолоһоноо үгынгөө түгэсхэлдэ Даллес үшөө дахин мэдүүлээ. Дискуссиин үедэ элитэ болоһоной ёһоор, Суэцкэ каналые «уласхоорондын хиналтада» абаха гээшые США, Англи болон Франци эгээн зүб юумэн гэжэ тоолоно.

Англо-французска резолюциин проектые зүбшэн хэлсэлгэ ба тус проектые голосованида табилга хадаа суэцкэ асуудалые эбэй гуримаар шиидхэхэ тухай хэлсээнүүдтэ һаад хэхэһээ ондоо юумэ үгы гэжэ Аюулгүйн Соведэй хэдэ хэдэн гэшүүдэй хэлэһэн байбашье һаань, Даллес резолюциин тус проектын түлөө голосовалхаб гэжэ үшөө дахин дабтан хэлээ.

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 10. (ТАСС). Суэцкэ асуудалаар юрэнхы дискусси үсэгэлдэр үглөөгүүр дүүрээ. Аюулгүйн Совет хаамал заседанинуудые хэжэ эхилбэ. Октябриин 9-нэй үдэшэ Аюулгүйн Соведэй хаамал заседаниин болоһоной һүүлээр Аюулгүйн Соведэй удаадахи хаамал заседани октябриин 11-дэ Нью-Йоркын сагаар 15 час 30 минутада (Москватай сагаар 22 час 30 минутада) болохо гэжэ соносхогдоо.

Советскэ хүдөө ажахын делегациин Египедтэ ошоод байһан тухай

КАИР, октябриин 10. (ТАСС). СССР-эй хүдөө ажахын министрын орлогшо Д. Расулов түрүүтэй советскэ хүдөө ажахын делегаци Египедэй хүдөө ажахын министерствын уряалаар эндэ байһанайнгаа һүүлээр мүнөөдэр Москва мордоо.

Аэродром дээрэ тус делегациие Египедэй хүдөө ажахын министр Абдель Раззак Сидки, Ат-Тахрир провинциин губернатор Махди Хасанейн, хүдөө ажахын министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, мүн тэрэшэлэн СССР-һээ Египедтэ байдаг посол Е. Д. Киселев гэгшэд үдэшэһэн байна.

Египедтэ ошоод гурбан недели байха үедөө советскэ хүдөө ажахын делегаци Каиртахи, Александридахи, Дээдэ Египедтэхи хүдөө ажахын элдэб организацинуудта ба Суэцкэ канал дээрэ ошоһон байха юм. Тус делегаци хүдөө ажахын кооперативуудай селекционно станцида ошоо, Асуан Асьютахи, Файюмдахи, Нилэй адагтахи ирригационно барилгануудые хараа, Ат-Тахрир провинциин губи тала газарнуудые эдлүүриин газар болгохо тушаа хүдэлмэринүүдтэй танилсаа. Бернештэхи социальна центртэ, Кафр-Эль-Даввартахи бүд нэхэлгын комбинадта, Армантдахи сахарай заводто ошоо.

Делегациин гэшүүд Египедэй хүдөө ажахын министр Абдель Раззак Сидкитэй, ниитын хүдэлмэринүүдэй министр Ахмед Абдель Аш-Шарабатитай, газарай реформын хэрэгүүдые эрхилхэ гүрэнэй министр Саид Маритай, Египедэй элитэ эрдэмтэдтэй, хүдөө ажахын мэдээжэ хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзаһан байна.

Д. Расулов түрүүтэй делегациин гэшүүдтэй октябриин 8-да Египедэй президент Гамаль Абдель Насер уулзажа, тэдэнэртэй хөөрэлдөө.

Советскэ хүдөө ажахын делегаци Египедтэ байха үедөө нютагай засагуудай болон Египедэй арад зоной зүгһөө хаа хаанагүй халуунаар угтагдаа. Тиигэжэ советскэ арадта тэдэнэй гүнзэгы ехээр талархажа байһаниинь харуулагдаа.

Английска сэрэгэй частьнуудта буһалгаан болоно

ЛОНДОН, октябриин 10. (ТАСС). «Суэцкэ конфликт» гэжэ нэрэтэй ябуулгын эхиндэ армида абтаад, Англиһаа Дунда Востогой районуудта эльгээгдэһэн английска резервистнүүдэй ехээр дураа гутахадань английска тушаалта хүнүүд ехээр һанаагаа зобоно.

Суэцкэ каналай компаниие Египедэй национальна мэдэлэй болгоһон ябадал Англиин интересүүдтэ аюул тохёолдуулһан хэбэртэйгээр шалтажа, армида абаһандань олон резервистнүүд дураа гутана гэжэ хэблэлэй мэдээсэлһээ элирнэ. Тиихэдэ тиимэ аюул бодото дээрээ үгы ба Англишье, бусад оронуудшье урданайхидаал адляар каналаар сүлөөтэйгөөр суднаар ябана.

Сэрэгэй лагерьнуудта байра байдалай тон муу, офицернүүдэй зүгһөө бүдүүлигээр хандадаг байһан дээрэһээ резервистнүүд тэрэшэлэн дураа гутана. Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Мальта арал дээрэ эльгээтдэһэн резервистнүүд илангаяа ехээр дураа гутана.

Буруушаалгын митингдэ хабаадаһанайнгаа түлөө хори гаран резервистнүүд Кипр арал дээрэ арестовалагдаа гэжэ «Дейли телеграф энд Морнинг пост» газетэ мэдээсэнэ.

Ямар нэгэн хүндэтэ шалтагаангүйгөөр армида абтаһан резервистнүүдые табиха ба Эхэ орондонь бусааха гэжэ Англиин парламентын олон гэшүүд, политическэ, профсоюзна болон олониитын организацинууд эринэ.

Гэхэтэй хамта, «Египедэй ябуулгатай дашарамдаһан онсо байдал үшөө усадхагдаагүй», армида резервистнүүдэй байхань «шухала зүйл мүн» гэжэ үсэгэлдэр Лондондо толилогдоһон правительствын мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. «Сэрэгэй заршамые эбдэгшэд» тушаа шанга хэмжээнүүд абтаха гэжэ английска командовани уридшалан һануулна.

Сингапурай газова предприятинуудай хүдэлмэришэдэй илалта

ПАРИЖ, октябриин 10. (ТАСС), Сингапурай газова предприятинуудай хүдэлмэришэдэй забастовко зургаан недели үргэлжэлөөд, мүнөөдэр дүүрээ. Франс пресс агентствын корреспондентын Сингапурһаа мэдээсэһэнэй ёһоор. нютагай засагууд тэмсэлдэ бодогшодой эрилтэнүүдэй ехэнхиие, тэрэ тоодо салин хүлһэ ехэ болгохо тухай эрилтые хангаа.

Ирагта американска зэбсэг үгтэнэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 11. (ТАСС). Багдадһаа Ассошиэйтед пресс агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, «сэрэгэй туһаламжын американска программатай» зохилдуулан эльгээгдэһэн танкнууд, хүндэ артиллерийскэ ехэ буунууд болон бусад зэбсэг Ирагта шэнээр абтаһан тухай иракска засагууд мэдээсэнэ.

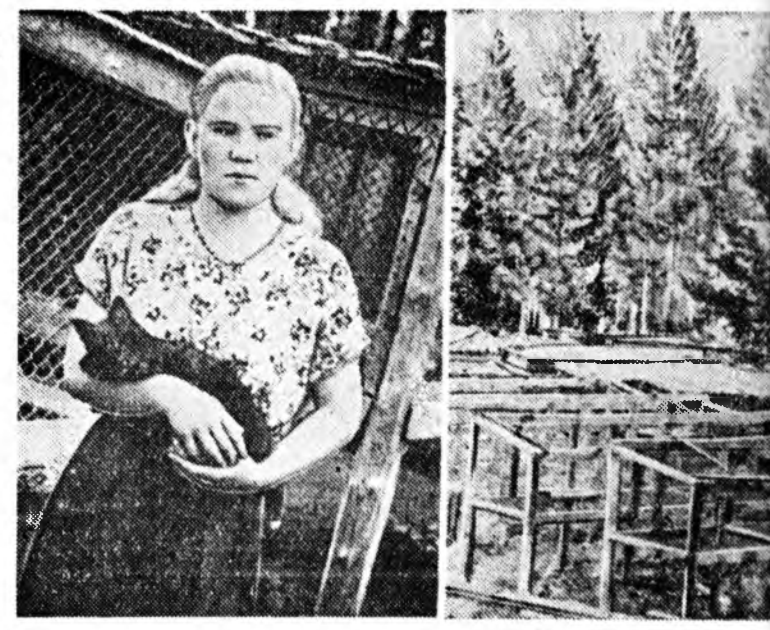
Итальянска генералнууд США-да ерээ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 9. (ТАСС). Үсэгэлдэр итальянска дүрбэн генерал Нью-Йоркдо ерээ. Ассошиэйтед пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, США-да байха үедөө итальянска генералнууд сэрэгэй зарим барилгануудтай танилсаха байна.

Урда-Африканска союз доторхи шахта дээрэ тэһэрэлгэ болоо

ПАРИЖ, октябриин 10. (ТАСС). Трансваальдахи нүүрһэнэй шахтануудай нэгэн дээрэ тэһэрэлгэ болоо гэжэ Иоганнесбургһаа (Урда-Африканска Союз) Франс пресс агентствын корреспондент мэдээсэнэ. Руднитай газай тэһэрһэнэй эсэстэ 12 шахтёр ехээр шархатаа. Шахта соо байһан үшөө хэдэн горнягуудай хуби заяан даб дээрэ мэдэгдэнэгүй.

Баргажандахи ангай фермэд



Баргажан тосхоной оршондо хэдэн жэлэй урда ангай фермэ эмхидхэгдэһэн юм. Тэрэ фермэ мүнөө Баргажанай агнууриин олзобoрилгын ажахын мэдэлдэ байдаг.

Энэ фермэ һалхи шуурганһаа халхалагдаһан, элдэб модоор элбэг, үзэсхэлэнтэ һайхан газарта тогтоогдонхой. Ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг, ан үсхэбэрилхэ дуратай 5 хүн эндэ хүдэлнэ. Владимир Анисимович Нестеров 1955 ондо Московско институт дүүргэжэ, өөрынгөө һайн дураар эндэ ерээд, фермые эрхилэгшэ болоһон юм.

—Би энэ ажалдаа ехэ дуратайб. Эндэхи байгаали гоё һайхан даа. Иимэл газарта халтар хара үнэгэдые үсхэбэрилэнгүй яахаб,—гэжэ В. А. Нестеров хөөрэнэ.

Фермын хүдэлмэрилэгшэд һайн шанартай арһа абажа, шаахын тула үнэгэдөө бариин ёһоор тэжээдэг, даг байна. Витаминаар хоол, мяха, загаһа эдю

Клавдия Васильевна зургаадахи жэлээ ажалл дүй дүршэлтэй болонхой дэлмэрилэгшэ Мария Цивилева ажалдаа анх хандадаг.

Эмхитэй һайн ажала фермын 30 эмэ үнэгэдһөө абтаа. Эдэнь 200 мянган олзо доход абаха арга олгобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ангай залуу хүдэлмэрилэгшэ вилева үнэгэнэй гүлгэ байна.

Д. Гыргеновэй фот

ҮНЭН ЗҮРХЭНЭЙ БАЯСХАЛАН

Олон жэлдэ ажаллаад, пенсидэ гарахаяа байһан хүдэлмэрилэгшэдые үдэшэлэлгын суглаан Бурят-Монголой хүдөө ажахын министерстводэ болобо. Тэрээндэ хабаадагшад ой модоной ажахын хэрэгые эрхилхэ управлениин ахалагша лесник Иван Иванович Цешковскидо, мүнгэнэй-түсэблэлгын таһагай начальник Евгений Михайлович Косцюкевичтэ, ахалагша агроном Мина Сергеевна Южук гэгшэдтэ үни удаан, шударгы һайнаар ажаллаһанайнь түлөө халуун баясхалан хүргөө.

Хүдөө ажахын министр П. Н. Иванов пенсидэ гарагшадтаа амаралтын байшанда ошожо амарха путёвко барюулха зуура хэлэбэ:

—«Үтэлһэн наһаяа жар ханаар үнгэргэхэ бүхы а скэ гүрэн Танда хангаа. тэ эрхэеэ эдлэжэ, үни уда һуухыстнай хүсэнэб».

Пенсидэ гарагшадай зү Цешковский үгэ хэлээ. нернүүд тухай иимэ ехэ хандуулһандань Парти, стводаа гүнзэгы баясхал нэб,—гэжэ хэлээд, энэ к саашадаа амжалтатайгаа рилжэ байхыень үнэн зүр сэбэ.

В. Ш

Редактор Д. Л. ЛОБ

ГҮРЭНЭЙ ДОТООДЫН 3% УРЬҺАЛАМЖ

1956 оной сентябриин 30-да Ленинград городто шүүбэринүүдэй 9-дэхи нэмэлтэ тиражай

ШАЛГАЛТЫН ТАБЛИЦА

Урьһаламжын бүхы разрядуудай серинүүд боло облигацинуудай удаадахи номернуудта шүүбэринү

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№
000349	30*)	25 000	026386	1—50	1 000	049287	1—50	5 000	073909
000794	1—50	1 000	026613	50*)	10 000	049318	25*)	10 000	074071
000981	1—50	400	027032	49*)	10 000	049823	36*)	25 000	074134
001224	1—50	5 000	027106	1—50	1 000	050135	1—50	400	074264
001481	20*)	25 000	027783	1—50	400	050306	04*)	10 000	075096
001612	1—50	5 000	027917	1—50	400	050782	50*)	10 000	075318
002467	34*)	25 000	028335	15*)	25 000	051183	1—50	1 000	077244
003908	38*)	10 000	028723	1—50	1 000	051216	42*)	25 000	077431
004362	41*)	10 000	029085	1—50	1 000	051217	1—50	5 000	078060
005029	20*)	10 000	029102	15*)	25 000	051257	1—50	400	078171
005058	1—50	400	029383	42*)	10 000	051296	1—50	5 000	078275
005681	10*)	10 000	029463	1—50	1 000	051331	50*)	10 000	078639
005769	40*)	10 000	029678	1—50	1 000	051640	17*)	25 000	078668
005939	1—50	400	030417	1—50	1 000	051702	26*)	100 000	079647
007299	1—50	5 000	030440	06*)	10 000	051987	32*)	25 000	079915
007473	46*)	10 000	030480	1—50	400	051998	1—50	400	079996
008056	39*)	10 000	030522	1—50	400	052521	14*)	10 000	080305
008433	1—50	400	030525	1—50	400	052652	30*)	10 000	080378
008434	07*)	10 000	031137	48*)	25 000	052714	1—50	400	080720
008662	28*)	25 000	031255	1—50	400	052786	31*)	10 000	080896
008862	1—50	1 000	031915	1—50	1 000	052860	1—50	400	081002
009169	31*)	50 000	032428	1—50	400	053612	44*)	10 000	081013
009779	1—50	1 000	033029	01*)	10 000	054440	1—50	1 000	081518
010295	1—50	1 000	034793	1—50	400	054605	07*)	10 000	082193
011981	1—50	400	034808	1—50	400	055733	1—50	400	082222
011990	46*)	10 000	034861	09*)	10 000	055767	06*)	10 000	082483
013307	15*)	10 000	034883	19*)	10 000	055975	1—50	1 000	082546
013656	11*)	10 000	035372	10*)	50 000	056512	1—50	400	082869
013665	33*)	10 000	035461	05*)	50 000	057092	1—50	400	083924
013887	30*)	10 000	036261	25*)	25 000	057324	28*)	10 000	084307
014100	1—50	400	036798	1—50	400	058929	1—50	1 000	084997
014273	1—50	400	037873	06*)	10 000	059085	1—50	400	085136
014397	1—50	5 000	038150	1—50	1 000	060023	1—50	1 000	086044
014538	1—50	400	038497	10*)	10 000	061149	27*)	10 000	086198
014753	1—50	400	038896	15*)	10 000	061426	48*)	25 000	086748
015553	28*)	10 000	039235	1—50	400	061875	46*)	25 000	087136
015607	1—50	5 000	039976	42*)	10 000	062103	39*)	10 000	087375
016096	47*)	25 000	040072	47*)	10 000	062771	10*)	10 000	088021
016467	24*)	10 000	040557	1—50	400	062856	1—50	1 000	088274
017287	1—50	1 000	041336	01*)	10 000	063414	1—50	1 000	088992
017323	06*)	10 000	041446	28*)	25 000	064142	23*)	25 000	091162
018031	1—50	1 000	041808	32*)	10 000	065397	1—50	1 000	091924
018389	1—50	400	043005	44*)	10 000	065841	1—50	400	092068
019177	11*)	10 000	043260	1—50	400	066297	47*)	10 000	092235
019927	09*)	10 000	043581	43*)	10 000	066384	28*)	10 000	092852
			043796	19*)	50 000	068412	14*)	10 000	092988
020016	1—50	1 000	045022	1—50	400	069223	34*)	25 000	094303
020496	1—50	400	045406	1—50	400	069531	1—50	1 000	094358
021221	49*)	10 000	046508	24*)	10 000	069556	1—50	400	094549
022825	1—50	1 000	046664	22*)	10 000	069815	1—50	400	094561
022958	1—50	400	046755	06*)	10 000	070002	1—50	400	094681
023497	17*)	50 000	047337	49*)	10 000	070604	06*)	10 000	095552
023811	11*)	10 000	047764	25*)	25 000	070838	1—50	400	096211
024213	31*)	10 000	048097	26*)	10 000	071169	1—50	1 000	096248
024308	1—50	1 000	048236	03*)	25 000	072241	04*)	25 000	096355
024690	47*)	10 000				072942	28*)	10 000	096880
025989	1—50	1 000	048469	1—50	400	073243	1—50	1 000	098351
026208	1—50	1 000	049280	1—50	1 000	073501	07*)	25 000	098829

*) Энэ сериин облигацинуудай нүгөөдэ 49 номернуудта тус бүр түхэригэй шүүбэри тудаба.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ Комиссиин Ленинград городой ажалшадай депутаду районно Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ В. Ф. Комиссиин харюусалгата секретарь Л. А. В

Адрес редакции: г. Улан-Удэ. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н —00890. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак